

POWIAT ŁĘCZYŃSKI MAGIA MIEJSC

POWIAT ŁĘCZYŃSKI
MAGIA MIEJSC

POWIAT ŁĘCZYŃSKI

MAGIA MIEJSC

Koordinacja: Wydział Funduszy Europejskich, Informatyzacji, Rozwoju i Promocji Powiatu

Zespół redakcyjny: Beata Cieślińska, Małgorzata Kolary-Woźniak, Eugeniusz Misiewicz

Teksty: Beata Cieślińska, Natalia Golonka, Eugeniusz Misiewicz, Grzegorz Jacek Pelica

Fotografie: Mariusz Borkowski (MB), Łukasz Borowiec (ŁB), Paweł Brodzisz (PB), Beata Cieślińska (BC), Tomasz Cybulski (TC), Paweł Enskajt (PE), Rafał Kloc (RK), Monika Kochalska (MK), Małgorzata Kolary-Woźniak (MKW), Agnieszka Łazuga (AŁ), Eugeniusz Misiewicz (EM), Stanisław Pastusiak (SP) – fotografie ze zbiorów Grzegorza Pastusiaka, Łukasz Pawlak (ŁP), Karolina Schellenberg (KS), Monika Skalska (MS), Dariusz Szafranek (DS), Rafał Tatar (RT), Stanisław Turski (ST), Emilia Węgorz (EW), Wiktor Ziółkowski (WZ) – fotografie ze zbiorów Muzeum Lubelskiego w Lublinie

Korekta: Lesław Prośniak

Tłumaczenia: BT EUROLEXICO

Nakład: 3000 egz.

ISBN 978-83-62203-28-4

Łączna 2010

© Starostwo Powiatowe w Łęcznej, al. Jana Pawła II 95A, 21-010 Łęczna, www.powiatleczynski.pl

Projekt graficzny: Izabela Kruźlak / Compal

Druk i oprawa: Dimograf Sp. z o.o., ul. Legionów 83, 43-300 Bielsko-Biała

Publikacja wydana w ramach projektu
„Magia miejsc – promocja walorów
turystycznych Lubelszczyzny”

Egzemplarz bezpłatny

Fotografie na okładce / Photographs on the cover ■
Ruiny zamku w Zawieprzycach, Macewa z łęczyńskiego kirkutu fot. MKW
Ruins of the castle in Zawieprzyce, Matzeva from the Jewish cemetery in Łęczna
Jezioro Uściwierz – największe jezioro Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, fot. RK
Uściwierz Lake – the largest lake in the Łęczyńsko-Włodawskie Lake District

Wnętrze cerkwi w Dratowie, fot. ŁP
Interior of the Orthodox church in Dratów

Twój pomysł, europejskie pieniądze

Publikacja współfinansowana ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013

POWIAT ŁĘCZYŃSKI

MAGIA MIEJSC

WSTĘP/ INTRODUCTION

Szlak turystyczny Magia Miejsc to podróż po najbardziej atrakcyjnych miejscach powiatu łęczyńskiego. Inspiracją do jego utworzenia jest unikatowy charakter terenu, na który składa się Nadwieprzański Park Krajobrazowy z malowniczą doliną rzeki Wieprz, Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie, bogata spuścizna kulturowa pogranicza oraz gościnna atmosfera kwater agroturystycznych.

Magiczny szlak turystyczny ma długość ok. 94 km. Jego główną oś stanowią miejscowości Zawieprzyce – Kijany – Łęczna – Zakrzów – Ludwin – Dratów – Piaseczno – Cyców – Wólka Bielecka. Ukazuje bezcenne skarby minionych wieków: prawosławne, katolickie i żydowskie miejsca kultu religijnego, drzemiące w cieniu parkowego starodrzewia dwory i pałace oraz skłaniające do refleksji i zadumy miejsca pamięci narodowej, którym towarzyszy naturalne piękno poleskich krajobrazów. Magiczne miejsca przenoszą nas w romantyczną podróż śladami wielkich postaci, wydarzeń i ludzkich dramatów oraz różnorodnej architektury.

Przed wiekami magiczny obszar, leżący dziś nieopodal pogranicza Polski, Białorusi i Ukrainy był ośrodkiem wielokulturowości. To tutaj współistniały i krzyżowały się wpływy różnorodnych kultur i religii. Dziś stanowi on wyzwanie dla poszukiwaczy przygód i tajemnic, jest miejscem wypoczynku dla spragnionych kontaktu z dziką przyrodą oraz źródło inspiracji dla artystów.

Podróż „magicznym szlakiem” pozwoli turystom odkryć nieznanе dotychczas zakątki wschodnich rubieży kraju, a mieszkańcom z innej perspektywy spojrzeć na otaczającą ich rzeczywistość. Jednym i drugim z pewnością trudno będzie oprzeć się nostalgicznemu czarowi Polesia.

The tourist trail Magia Miejsc [Magic Places] is a journey through the most attractive parts of the Łęczyń region. The unique nature of the region which includes the Nadwieprzański Nature Park with the picturesque Wieprz river valley, the Łęczyńsko-Włodawskie Lake District, the rich cultural heritage of the borderland and the friendly atmosphere of agro-tourism lodgings were the inspiration for creating it.

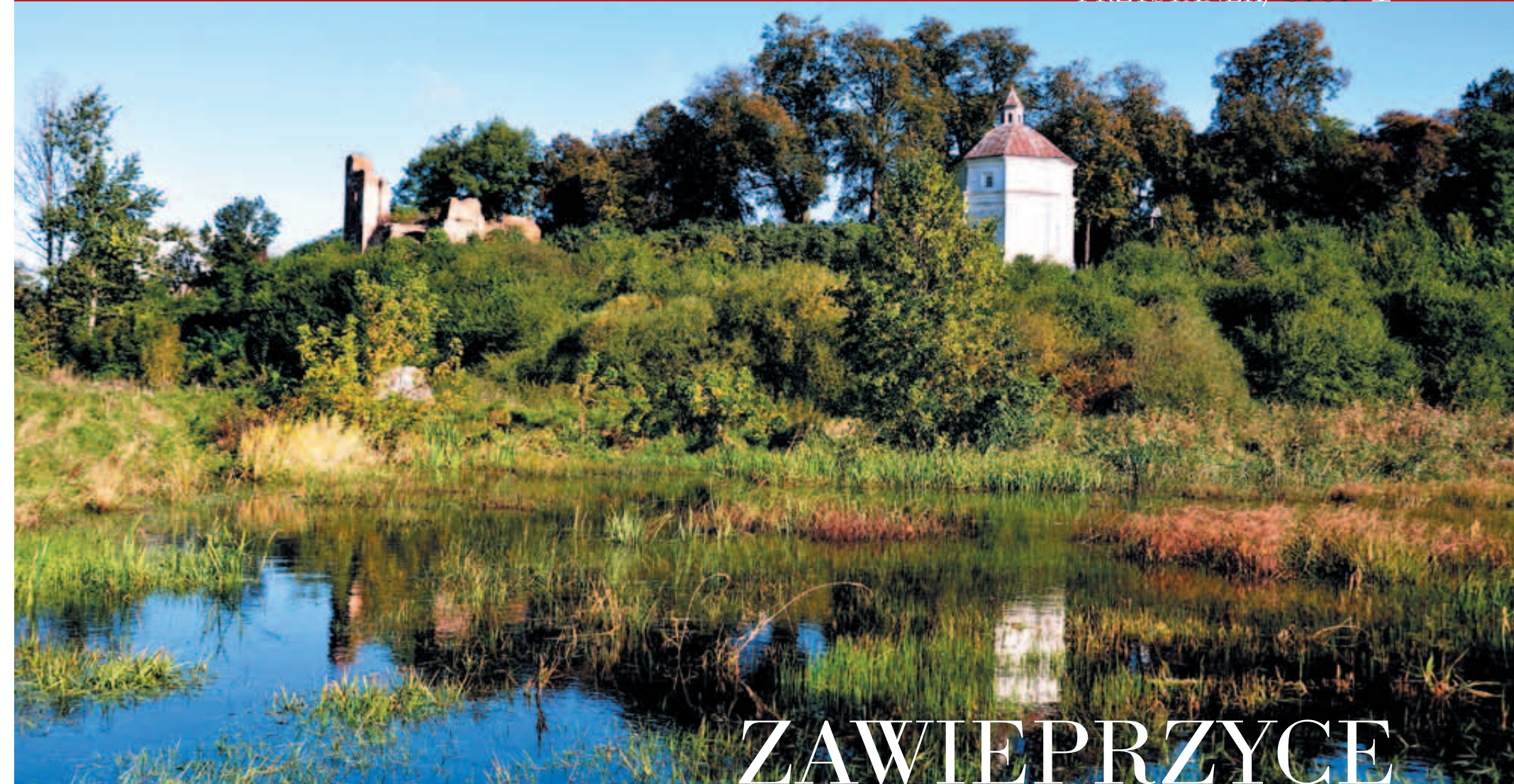
This magical tourist trail is 94 km long. Its main axle is made of the villages Zawieprzyce – Kijany – Łęczna – Zakrzów – Ludwin – Dratów – Piaseczno – Cyców – Wólka Bielecka. It presents the priceless treasures of the past centuries: Orthodox, Catholic and Jewish religious sites, manors and palaces resting in the shade of old growth forests, sites of national remembrance designed to encourage reflection and meditation, which are accompanied by the beauty of the Polish landscape. These magic places take us on a romantic journey in the footsteps of great figures, events and human dramas as well as diverse architecture.

Centuries ago, this magical region, which now lies not far from Poland's border with Belarus and Ukraine, was an environment of many cultures. The influence of diverse cultures and religions existed together and intersected here. Today it is a challenge for those who seek adventure and mystery, it is a place for recreation for those who want contact with untamed nature, as well as a source of inspiration for artists.

Travelling “the magic trail” allows tourists to uncover henceforth unknown corners of the eastern frontiers of the country and residents to look at their day to day reality from a new perspective. One way or another, it will definitely be difficult to resist the nostalgic charms of Polesie.

Zespół pałacowo-parkowy w Zawieprzycach, fot. MKW
Palace-park complex in Zawieprzyce

ZAWIEPRZYCE

Podróż po magicznym szlaku rozpoczynamy w Zawieprzycach, miejscu przesiąkniętym atmosferą historycznych wydarzeń oraz duchem żyjących tu niegdyś postaci. Położony na stromym brzegu Wieprza zamek w Zawieprzycach od wieków górował nad okolicą. Jest to miejsce, z którego rozpościera się zachwycający bogactwem przyrody widok, stanowiąc oazę spokoju i natchnienia dla przemierzających trasę turystów. Dziś ze wspaniałego zamczyska wzniesionego w XVII w. przez Atanazego Miączyńskiego pozostały malownicze ruiny, kopiec z figurą zwieńczoną żelaznym krzyżem (mógł być formą dziękczynną Atanazego Miączyńskiego za jego szczęśliwy powrót z odsieczy wiedeńskiej w 1683 roku), oficyna barokowa z XVIII wieku, barokowa kaplica i brama z końca XVII w., lamus z pierwszej połowy XVII w. oraz ruiny klasycystycznej oranżerii z pierwszej połowy XVII w. W lamusie, na terenie zespołu pałacowo-parkowego mieści się izba regionalna, w której eksponowane są pamiątki związane z historią miejscowości i okolic.

Historia zamku w Zawieprzycach sięga przełomu XIV i XV w. Prawdopodobnie już w tym czasie istniał zamek obronny, posadowiony na okazałym wzgórzu w widłach rzeki Bystrzyca i Wieprza. Pełnił on funkcje obronne przy trakcie wiodącym z Litwy przez Lublin dalej na zachód Polski. Należał do Zawieprzskich herbu Janina. W 1545 r. właścicielem Zawieprzyc został Adankt Ciecierski z Ciecierzyna – chorąży drohnicki, od 1611 r. Jan Firlej – kasztelan wojnicki, a od 1626 r. Józef Gorayski – starosta lubelski, który odstąpił zamek wraz z Wólką Zawieprzycą Miączyńskim herbu Suchekomnaty. Przez połączenie kilku okolicznych folwarków Atanazy Miączyński stworzył klucz Zawieprski z rezydencją w Zawieprzycach. W latach 1674–1679 wg planów Tylmana z Gameren na miejscu starego zamku został wybudowany pałac barokowy. W 1794 r. Miączyńscy sprzedali majątek Aleksandrowi Morskiemu, a w 1818 r. stał się on własnością senatora Królestwa Polskiego i wojewody Antoniego Ostrowskiego. Od 1838 r. po pożarze zamku jego funkcje mieszkalne przejęła oficyna, a następnie dwór dzierżawcy majątku. Ostatnim właścicielem był Jan Krystyn Ostrowski. Po wojnie, na podstawie dekretu PKWN z 1944 roku właścicielem dóbr stał się Skarb Państwa. Z dziejami zamku związane są dwie znane postaci historyczne: Jan III Sobieski, który bywał tu w gościnie u Atanazego Miączyńskiego, a także Maria Skłodowska-Curie. Na przełomie XIX i XX w. Ksawery Skłodowski – brat dziadka Marii, Józefa który w latach 1851–1862 był

We begin our journey along the magical trail in Zawieprzyce, a place steeped in the atmosphere of historical events and the spirit of the people who once lived there. Situated on the steep bank of the Wieprz, the castle in Zawieprzyce has dominated over the area for centuries. This is a place from where views which captivate with their natural wealth spread out, creating an oasis of peace and inspiration for tourists setting out on the trail. Today, picturesque ruins remain of the fantastic castle built in the 17th century by Atanazy Miączyński – a mound crowned by an iron cross (which may be a form of thanks from Atanazy Miączyński for his successful return from the Succour of Vienna in 1683), baroque annexe from the 18th century, baroque chapel and gate from the end of the 17th century, storeroom from the first half of the 17th century as well as ruins of the classicist orangery from the first half of the 17th century. In the storeroom, on the land of the palace-park complex, there is a regional room in which mementos connected with the history of the town and its surroundings are displayed.

The history of the castle in Zawieprzyce reaches back to the turn of the 14th and 15th centuries. At this time there most likely existed a defensive castle, situated on the imposing hill at the fork of the Bystrzyca and Wieprz rivers. This filled a defensive function on the road leading from Lithuania through Lublin and on to western Poland. It belonged to the Janin coat of arms of Zawieprzyce. In 1545, Adankt Ciecierski de Ciecierzyna – standard-bearer of Drohnice, from 1611, Jan Firlej – castellan of Wojnice, and from 1626, Józef Gorayski – the starost of Lublin, who sold the castle along with Wólka Zawieprzycka to the Miączyńskis of the Suchekomnaty coat of arms. By connecting several nearby granges, Atanazy Miączyński created a demesne with a residence in Zawieprzyce. In 1674-1679, according to the plans of Tylman de Gameren, a baroque palace was built in the place of the old castle. In 1794, the Miączyńskis sold the property to Aleksander Morski and in 1818 it became the property of the senator of the Polish Kingdom and the provincial governor Antoni Ostrowski. From 1838, after a fire at the castle, its residential function was taken over by an annex, and later a manor of the property's lease holder. Its last owner was Jan Krystyn Ostrowski. After the war, on the basis of a decree by the PCNL (Polish Committee of National Liberation), the National Treasury became its owner in 1944. Two well known historical figures are connected with the history of the castle: Jan III Sobieski, who was then a guest of Atanazy Miączyński, as well as Maria Skłodowska-Curie. At the turn of the 19th and 20th centuries Ksawery Skłodowski, the brother of Maria's grandfather Józef

dyrektorem lubelskiego gimnazjum, zarządzał majątkiem w Zawieprzycach i gościł przyszłą noblistkę podczas wakacji.

Dziś malownicza architektura zespołu pałacowo-parkowego tworzy doskonałe tło do inscenizacji walk wojów i rycerzy, pokazów tańca, kuchni, uzbrojenia i sztuki rzemieślniczej, które można podziwiać podczas cyklicznie organizowanej w pierwszy majowy weekend historycznej Majówki w Zawieprzycach.

Legenda zawieprzycka

Zawieprzycki zamek to miejsce spoczynku tragicznej pary kochanków zamurowanych przez kasztelana Granowskiego. Jest to postać fikcyjna, którą stworzył Aleksander Bronikowski, ale wzorem do jej nakreślenia był prawdopodobnie właściciel zamku Atanazy Miączyński, który zastąpił się nie tylko udziałem w wyprawie wiedeńskiej króla Jana III Sobieskiego, ale i porywczym charakterem w stosunku do swoich poddanych. Bronikowski przedstawia go jako srogiego kasztelana, wykorzystującego przywiezionych jeńców tureckich przy ciężkich robotach budowlanych na zamku. Wśród nich znalazła się przypadkiem córka greckiego księcia wraz z narzeczonym. Jej uroda zwróciła uwagę okrutnika, jednak nie udało mu się zdobyć jej serca. Na pomoc jeńcom przybył brat Greczynki – malarz, który miał za zadanie wykonać na kopule kaplicy fresk ukazujący ostatnią drogę Granowskiego do nieba. Artysta zgodził się pod warunkiem, że nikt nie będzie oglądał jego dzieła przed ukończeniem. Przez wiele dni i nocy pracował nad malowidłem jednocześnie przygotowując drogę ucieczki. Niestety, misternie przygotowany plan został odkryty. Granowski rozkazał żywcem zamurować kochanków w wąskich niszach zamku. Po tym zaś jak jego sługa odkrył, że malarz wiernie przedstawił los jeńców, a także zasłużoną mękę Granowskiego w jednej ze scen piekielnych Sądu Ostatecznego, również kochający brat podzielił los księżniczki. Kiedy kończono wykonywać wyrok, krwawe promienie słońca oświetliły miejsce kaźni. Od tej pory o zachodzie słońca na tragicznej ścianie co dzień pojawiały się przerażające zjawiska przesladując nie tylko Granowskiego i jego potomków, ale również innych mieszkańców zamku.

who in 1851–1862 was the director of the Lublin gymnasium, ran the property in Zawieprzyce and hosted the future Nobel laureate during vacation.

Today the picturesque architecture of the palace-park complex creates an excellent background for staging battles of knights, presentations of dance, cooking, armaments and handicrafts which can be seen during the annually organised historical picnic in Zawieprzyce on the first weekend in May.

The legend of Zawieprzyce

The Zawieprzyce castle is the resting place of a tragic pair of lovers who were bricked in by castellan Granowski. These are fictional figures created by Aleksander Bronikowski, but their model was most likely the owner of the castle, Atanazy Miączyński who brought not only participation in Jan III Sobieski's Viennese crusade, but also an impetuous nature in relation to his subjects. Bronikowski presents him as a stern castellan who used captured Turkish prisoners for hard labour working on the castle. The daughter of a Greek prince along with her husband ended up among them by accident. Her beauty captured the attention of the brute, but he did not succeed in capturing her heart. The Greek woman's brother – a painter whose task was to complete the copula of the chapel with frescoes showing Granowski's final road to heaven – came to the prisoners' aid. The artist agreed on the condition that no one would see the work before it was finished. For many days and nights he worked on the painting, at the same time preparing the escape route. Unfortunately, the meticulously prepared plan was discovered. Granowski ordered the lovers to be walled alive into the narrow niches of the castle. After that time, as his servant discovered that the painter loyally presented the fate of the prisoners as well as Granowski's deserved punishment in one of the hellish scenes of the Last Judgment, the lover's brother also shared the fate of the princess. When the sentence was completed, the bloody rays of sunlight lit the scene of the torment. From that time, at sunset on the tragic wall each day a frightening vision appeared following not only Granowski and his descendants, but also other inhabitants of the castle.

■
Ruiny zamku
w Zawieprzycach, fot. arch. SP
Ruins of the castle in Zawieprzycze
– archival photo
Ruiny zamku
w Zawieprzycach – obecnie, fot. MKW
Ruins of the castle in Zawieprzycze
– present day

■
Wzgórze zamkowe w Zawieprzycach, fot. MKW
Castle mound in Zawieprzycze

■ Dwór Skłodowskich i lamus, fot. arch. SP
 The Skłodowski Palace and storeroom – archival photo
 Lipa Sobieskiego i oranżeria w zawieprzycim parku, fot. arch. SP
 The Sobieski Linden and orangery from the Zawieprzycie park – archival photo

■ Paź królowej (Papilio machaon),
 fot. MKW
 Swallowtail (Papilio machaon)
 Rozlewiska nad rzeką Wieprz,
 fot arch. SP
 Flood waters on the river Wieprz
 – archival photo
 Nadwieprzańskie pejzaże,
 fot. MKW
 Wieprz landscape

■
Kopiec z figurą
zwieńczoną krzyżem,
fot. MKW
Mound with figure
crowned with a cross

■
Nadwieprzański Park
Krajobrazowy, fot. MKW
Nadwieprzański
Landscape Park

■
Majówka w Zawieprzycach – bitwa, fot. ŁP
May festival in Zawieprzyce – battle

■
Jesień w Nadwieprzańskim Parku Krajobrazowym, fot. MKW
Autumn in the Nadwieprzański Landscape Park

■ Majówka w Zawieprzycach – pokazy rzemiosła i kuchni słowiańskiej, fot. ŁB
May festival in Zawieprzyce – demonstrations of handicrafts and Slavonic cuisine

■ Ruiny zawieprzyckiego zamku nocą, fot. LP
Ruins of the Zawieprzyce castle at night

■ Pałac Sonnenbergów
w Kijanach, fot. MKW
Sonnenberg Palace in Kijany

KIJANY

Zawieprzyc docieramy do Kijan – znanego nie tylko w regionie lubelskim ośrodka edukacji rolniczej, z tradycją kształcenia sięgającą niemal stu lat. Już w 1885 r. w Kijanach powstała jedna z pierwszych w kraju cukrownia. Początki funkcjonowania Szkoły Rolniczej związane są z rokiem 1913. Wtedy to ziemianin lubelski, Erazm Plewiński zapisał Lubelskiemu Towarzystwu Rolniczemu spadek z przeznaczeniem na organizację szkoły i kursów rolniczych dla miejscowej ludności. Za środki z darowizny zakupiono parcelę ziemską Kijany – Dwór z XIX – wiecznym neorenesansowym pałacem Sonnenbergów, w którym utworzono szkołę.

Obecnie zajęcia odbywają się w nowoczesnych obiektach dydaktycznych, a otoczony parkiem zabytkowy pałac z salą balową, posągami Ateny i Demeter w arkadowo-filarowym portyku wraz z przepływającą nieopodal rzeką Wieprz, stanowią atrakcję turystyczną.

Z kulturą ludową ziemi łęczyńskiej najłatwiej zetknąć się podczas obchodów jednego z najważniejszych rolniczych świąt – dożynek. Bogata obrzędowość, barwne stroje, poleska kuchnia – a wszystko to przy dźwiękach ludowej muzyki, tworzy niezapomniany, magiczny charakter, który zachwyca swą prostotą, a jednocześnie oryginalnością, wzbogacając turystyczny szlak Magia Miejsc. Powiatowe Święto Plonów, które co roku odbywa się w innej gminie powiatu łęczyńskiego przyciąga zatem rzeszę turystów pragnących choć na chwilę powrócić do staropolskich tradycji. Do stałych elementów uroczystości należą: barwny korowód, msza dziękczynna z dzieleniem chlebem, folklorystyczna prezentacja zespołów ludowych, konkurs wieńców dożynekowych i potraw regionalnych. Jest to również doskonała okazja do zaprezentowania lokalnej twórczości ludowej i rzemiosła. Dzięki temu dawne tradycje i zwyczaje, świadczące o naszej tożsamości mają szansę przetrwać, dając poczucie ciągłości kolejnym pokoleniom.

Kościół p.w. św. Anny w Kijanach

W ołtarzu barokowego kościoła parafialnego w Kijanach z przełomu XVII i XVIII w. znajduje się słynący łaskami obraz Matki Bożej Kijańskiej. W świątyni podziwiać można również portret fundatora kościoła – Atanazego Miączyńskiego, który wybudował go jako wotum za szczęśliwy powrót z odsieczy wiedeńskiej. Ważnym miejscem, przypominającym o lokalnej historii jest także miejscowy cmentarz, gdzie pochowany jest m.in. Józef Skłodowski, dziadek Marii Skłodowskiej-Curie, a swój symboliczny pomnik ma jeden z przywódców podziemia antykomunistycznego kpt. Zdzisław Broński ps. „Uskok”.

From Zawieprzyc we head to Kijany – a centre of agricultural education known not only in the Lublin region with a tradition of education reaching back almost 100 years. Already in 1885 in Kijany one of the first sugar factories in the country was built. The beginning of the work of the Agricultural School is associated with the year 1913. It was then that the Lublin resident Erazm Plewiński bequeathed the Lublin Agricultural Society a fund designated for organising the school and agricultural courses for the local population. With funds from the donation, a parcel of land was purchased in Kijany – an estate from the neo renaissance Sonnerberg palace in which the school was created.

Currently lessons take place in modern teaching facilities and the historic palace bordering the park with its ballroom, statues of Athena and Demeter in the arcade-pillared portico along with the river Wieprz flowing nearby which are tourist attractions.

It is easiest to encounter the folk culture of the Łęczna region during celebrations of one of the most important agricultural holidays – Lammas day. Rich rituals, colourful costumes, polesian cuisine – and all to the sounds of folk music – create an unforgettable, magical character which entices with its simplicity and at the same time originality, enriching the Magic Places tourist trail. The regional Harvest Festival which happens each year in a different district of the Łęczna region attracts a large group of tourists who want to return to old Polish traditions, at least for a little while. Permanent elements of the celebrations include: a colourful parade, thanksgiving mass with sharing bread, a folklore presentation of folk groups, contest of Lammas day wreaths and regional food. It is also an excellent occasion to present local folk creations and handicrafts. Thanks to this, old traditions and customs speaking to our identity have the chance to endure, providing a sense of continuity to the next generations.

Church of St. Anna in Kijany

At the altar of the baroque parish church in Kijany from the turn of the 17th and 18th centuries, there is a portrait of the Holy Mother of Kijany which is famous for its mercy. In the church it is also possible to admire the portrait of the church's founder – Atanazy Miączyński who built it as a votive offering for a safe return from the Succour of Vienna. Another important place which brings local history to mind is the local cemetery in which such people as Józef Skłodowski, Marie Skłodowska-Curie's grandfather, are buried. Also, one of the leaders of the anti-communist underground captain Zdzisław Broński, aka “dodge” has his symbolic statue here.

■ Kijany w starej fotografii, fot. SP
Old photograph of Kijany
Kościół p.w. św. Anny w Kijanach, fot. MKW
St. Anna's church in Kijany

Fasada pałacu w Kijanach, fot. RK
Facade of the palace in Kijany

Sala balowa pałacu w Kijanach, fot. MKW
Ballroom in the palace in Kijany

■ Cmentarz w Kijanach. Pomnik kpt. Zdzisława Brońskiego ps. „Uskok”, fot. RK
Cemetery in Kijany. Memorial to captain Zdzisław Broński, aka. “Dodge”

■ Cmentarz w Kijanach. Grobowiec rodziny Skłodowskich, fot. AL
Cemetery in Kijany. Skłodowski family grave

■ Dziecięcy zespół ludowy z gminy Cyców, fot. RK
Children's folk ensemble from Cyców region

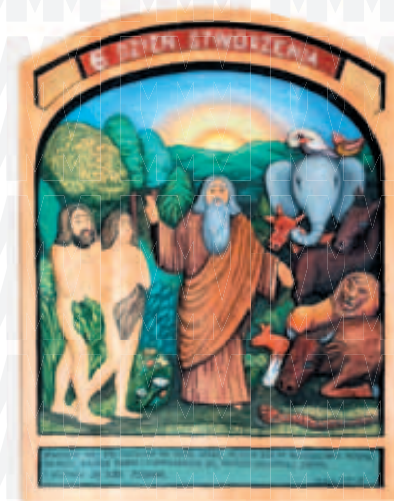

■
 Św. Franciszek, wyk.
 Bolesław Parasion, fot. RK
 St. Francis, by Bolesław Parasion
 Młodzieżowy zespół ludowy
 z powiatu łużyńskiego, fot. RK
 Youth folk group from
 Łęczna province
 Regionalne przysmaki, fot. RK
 Regional delicacies

■
 Tańce ludowe Lubelszczyzny, fot. ŁP
 Lublin regional folk dancing

■
Wieniec dożynkowy, fot. RK
Harvest festival wreath

Anioły, wyk. Bolesław Parasion, fot. ŁB
Angels, by Bolesław Parasion

Stworzenie świata, wyk. Bolesław Parasion, fot. RK
Creation of the world, by Bolesław Parasion

■
Strój krzczonowski zwany lubelskim, fot. ŁB
Dress from Krzczonów, known as Lubelski
Anioły, wyk. Bolesław Parasion, fot. RK
Angels, by Bolesław Parasion
Święta rodzina, wyk. Marian Łuczyński, fot. RK
Holy family, by Marian Łuczyński

■
Korowód dożynkowy, fot. RK
Harvest festival parade
Obrzęd dzielenia chlebem, fot. ŁB
Ceremony of sharing bread
Wystawa produktów rolnych, fot. RK
Presentation of agricultural products

■
Urząd Miejski w Łęcznej, fot. EM
Town Hall in Łęczna

Zawieprzyc przez Kijany docieramy do Łęcznej, która staraniem kasztelana krakowskiego Jana Tęczyńskiego prawo miejskie otrzymała już w 1467 roku. W herbie znajduje się dzik, który według legendy uratował mieszkańców przed groźnym pożarem. Miasto położone jest na bezleśnym płaskowyżu lessowym, na skraju doliny rzeki Wieprz. Jego starsza część rozsiadła się natomiast na wysokiej skarpie, w widłach Wieprza i Świnki. O rozwoju miasta zdecydowała przede wszystkim korzystna lokalizacja. Wraz z aktem lokacyjnym nadano mu królewski przywilej na organizowanie dwóch jarmarków. Kolejni właściciele uzyskali następne przywileje na jarmarki, dzięki którym Łęczna położona na ruchliwym szlaku handlowym biegnącym w kierunku Rusi i Litwy szybko się rozwijała. W pierwszej połowie XVII wieku, gdy jego właścicielem był podkomorzy lubelski Adam Noskowski, który w 1647 roku u króla Władysława IV wystarał się o przywilej na trzy kolejne jarmarki miasto przeżywało okres największego rozkwitu. Powstały wtedy liczne budowle murowane, a niektóre z nich przetrwały do dziś – kościół, mansjonaria, synagoga. Regres w życiu miasta zapoczątkowały wojny nękające Rzeczpospolitą w drugiej połowie XVII w. oraz liczne epidemie i pożary, które nawiedzały Łęczną. Dopiero, gdy w 1766 r. ówczesny właściciel miasta, biskup płocki Hieronim Szeptycki uzyskał od króla Stanisława Augusta Poniatowskiego przywilej na nowy, dwutygodniowy jarmark na św. Idziego i potwierdzenie wcześniej przyznanych, jarmarki łęczyńskie urosły do rangi międzynarodowych. Ściągali na nie kupcy z najdalszych stron: Ukrainy, Mołdawii, Turcji, Niemiec i Austrii. Do niewielkiej Łęcznej liczącej w 1797 roku 348 domów i 1510 mieszkańców w czasie jarmarków przybywało kilkanaście tysięcy ludzi, a na oba jarmarki bożocielny i jesienny przypędzono prawie 30 tys. wołów i 10 tys. koni, obroty zaś sięgały 12 mln złotych. O jarmarkach łęczyńskich w 1782 roku pisał Ignacy Krasicki, a Jan Piotr Norblin w 1803 utrwalił je na swoim obrazie zatytułowanym „Foire de Lenczna”. W XIX wieku na skutek upadku Rzeczypospolitej, walk niepodległościowych, zakładania linii kolejowych, które ominęły Łęczną oraz groźnych pożarów w 1846 i 1881, jarmarki łęczyńskie straciły swój międzynarodowy charakter, a miasto już nigdy nie powróciło do dawnej świetności. Nową erę w dziejach Łęcznej przyniosło odkrycie pokładów węgla kamiennego i rozpoczęcie w pobliskiej Bogdance w 1975 roku budowy kopalni węgla kamiennego. Dzisiaj dwudziestotrzyciętna Łęczna, miasto z barwną jarmarczną przeszłością to miasto górników, brama na Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie, a od 1999 roku stolica powiatu łęczyńskiego.

From Zawieprzyce via Kijany we reach Łęczna, which through the effort of the castellan of Krakow Jan Tęczyński obtained had city privileges already in 1467. Its coat of arms includes a wild boar which, according to legend, saved residents from a threatening fire. The town is situated on the treeless loess plateau at the edge of the Wieprz river valley. Meanwhile, its oldest part is set on the high slope at the forks of the Wieprz and the Świnka rivers. It was mainly its advantageous location that decided the development of the town. Along with the incorporation charter, it was given royal privileges to organise two fairs. The next owners made use of the privileges for fairs, thanks to which Łęczna, located on the busy trade route running towards Russia and Lithuania, quickly developed. In the first half of the 17th century, when its owner was the chamberlain of Lublin Adam Noskowski, who in 1647 under king Władysław IV arranged privileges for three more fairs, the town experienced its greatest period of growth. At that time, numerous brick buildings were built and some of these endure to today – a church, curate's house, and synagogue. Regression began in the life of the town due to the war tormenting the Republic in the second half of the 17th century as well as numerous epidemics and fires which hit Łęczna. Only when in 1766 the erstwhile landlord of the town, the Bishop of Płock Hieronim Szeptycki, obtained from king Stanisław August Poniatowski the privilege for a new two-week fair for St. Giles and the confirmation of those previously granted, the Łęczna fairs grew to an international scale. Merchants came from far-flung places: Ukraine, Moldavia, Turkey, Germany and Austria. To little Łęczna, which in 1797 contained 348 houses and 1510 residents, tens of thousands of people came during the fair, both to the Corpus Christi and autumn fairs almost 30 thousand oxen and 10 thousand horses were driven in and the earnings reached 12 million zloty. In 1782 Ignacy Krasicki wrote about the Łęczna fairs and in 1803 Jean Pierre Norblin recorded them in his painting "Foire de Lenczna". In the 19th century, as a result of the fall of the Republic, the wars of independence, the establishment of a railway which bypassed Łęczna, as well as serious fires in 1846 and 1881, the Łęczna fairs lost their international character and the town never returned to its former glory. A new era in the history of Łęczna was brought about by the discovery of reserves of hard coal and the beginning of building a hard coal mine at nearby Bogdanka in 1975. Now Łęczna, with 23 thousand people, a town with a colourful market past is a town of miners, a gateway to the Łęczyńsko-Włodawskie Lake District and since 1999 the capital of the Łęczna province

NAJWAŻNIEJSZE ZABYTKI MIASTA:

Kościół parafialny p.w. św. Marii Magdaleny wzniesiony w latach 1618–1631, w stylu późnego renesansu, murowany z kamienia i częściowo z cegły, otynkowany. Świątynia, ufundowana przez Adama Noskowskiego, ma kształt krzyża o długości około 45 i szerokości 25 m, jednonawowa, z prezbiterium niższym i węższym od nawy, z przylegającymi dwiema prostokątnymi kaplicami. Fasada jednokondygnacyjna, trójprzęsłowa, rozczłonkowana pilastrami. Wewnątrz kościoła znajduje się pięć ołtarzy barokowych, w tym ołtarz główny z elementami rokokowymi. Warte uwagi są także zabytkowe obrazy, m.in. barokowe portrety Jana III Sobieskiego oraz Wacława Rzewuskiego, dziedzica Łęcznej.

Mansjonaria – zlokalizowana w sąsiedztwie kościoła to późnobarokowy budynek ufundowany przez Adama Noskowskiego około 1639 roku z przeznaczeniem dla księży mansjonarzy. Zbudowana z kamienia i cegły. Gruntowanie odbudowana w latach 1767–1774 staraniem dziedzica Hieronima Szeptyckiego i ostatecznie zmieniona na plebanię, której to funkcję pełni do dzisiaj. Dawny łamany dach polski został zamieniony na mansardowy w 1930 roku.

Synagoga – usytuowana w bliskim sąsiedztwie Rynek II, na stoku doliny Świnki. Wzniesiona w połowie XVII w. W 1846 i 1881 r. spalona, a następnie odbudowana. W czasie wojny i w latach powojennych w znacznym stopniu zniszczona, a następnie w latach 1953–64 odbudowana. Wewnątrz, na ścianie wschodniej murowany, dwukolumnowy aron ha – kodesz z dekoracją stiukową z połowy XVII wieku. W środkowej części znajduje się murowana bima. Od 1966 roku mieści się tutaj siedziba Muzeum Regionalnego.

Ratusz – usytuowany na Pl. Kościuszki, w północno-wschodniej części Rynek I. Wzniesiony pod koniec XIX w. z przeznaczeniem na odwach. Jest to budynek klasycystyczny, murowany z cegły na planie prostokąta, otynkowany, parterowy, dwutraktowy. Od odzyskania niepodległości pełnił funkcję magistratu. Spalony w 1943 roku, a następnie odbudowany w latach 1961–63. Obecnie jest siedzibą Urzędu Stanu Cywilnego.

THE MOST IMPORTANT SITES OF THE TOWN:

Parish church of St. Mary Magdalene, built in 1618–1631 in the late renaissance style, with stone and in part bricks, plastered. The church, funded by Adam Noskowski has the shape of a cross around 45 m. long and 25 m wide, with one aisle, a presbytery lower and narrower than the aisle adjacent to two rectangular chapels. A one-storey facade, three-spanned, divided by pilasters. Inside the church, there are five baroque altars of which the main alter has rococo elements. The historical pictures are also worth noting, including the baroque portraits of Jan III Sobieski as well as Wacław Rzewulski, the landlord of Łęczna.

The curate's house – located next door to the church, this is a late baroque building funded by Adam Noskowski around 1639 intended for the curate priest. Built with stone and brick. Thoroughly rebuilt in 1767–1774 at the effort of the landlord Hieronim Szeptycki and eventually transformed into a rectory, a function it fulfills to this day. The so called "broken Polish roof" was replaced with a mansard in 1930.

Synagogue – located near Rynek II, on the slope of the Świnka valley. Built in the mid 17th century. In 1846 and 1881 it burnt down and was later rebuilt. During the war and the postwar years it was to a great extent destroyed and then in 1953–64 it was rebuilt. Inside, on the eastern wall, there is a two-columned aron ha-kodesh with stuccoed decoration from the mid 17th century. In the middle there is a stone bima. Since 1966 the headquarters of the Regional Museum are located here.

Town hall – located on Pl. Kościuszki on the north-east part of Rynek I. Built at the end of the 19th century as a guardhouse. This is a classicist building, stone with brick in a rectangular design, plastered, one storey, with two tracks. Since obtaining independence it has filled the function of town hall. Burnt down in 1943 and rebuilt in 1961–63. It is currently the location of the Registrar's Office.

Wielokulturowe tradycje miasta oraz słynne jarmarki, z których przez wieki znana była Łęczna stały się inspiracją do organizacji imprez takich jak: Jarmark Łęczyński oraz Festiwal Kapel Ulicznych i Podwórkowych. Podczas tych imprez odbywają się m.in. pokazy ginących usług i rzemiosł, prezentacje kultur miast partnerskich z Ukrainy i Węgier oraz folkloru małych miasteczek.

Od kilkunastu lat w ostatni weekend lipca do Łęcznej zjeżdżają najlepsze kapele podwórkowe z całego kraju. Festiwal Kapel Ulicznych i Podwórkowych nie tylko wyłania zwycięzców i najlepszych twórców podwórkowego muzykowania, ale przede wszystkim jest to wielkie święto swojskiej muzyki z dawnych podwórek i ulic naszych miast. Atmosfera miasta oraz piękno łęczyńskich krajobrazów stanowią również inspirację dla artystów. Co roku w Łęcznej organizowane są międzynarodowe plenery malarskie, podczas których artyści z całego świata zwiedzają ciekawe zakątki powiatu łęczyńskiego i tworzą prace zainspirowane pobytom na ziemi łęczyńskiej.

Nadwieprzański Park Krajobrazowy

Obejmuje malowniczo meandrującą rzekę Wieprz z licznymi starorzeczami oraz towarzyszącymi im torfowiskami niskimi i przejściowymi. Północna część NPK tzw. Łęczyński przełom Wieprza uznawany jest za jeden z najpiękniejszych krajobrazowo zakątków Lubelszczyzny. Przedzierająca się przez łęczyński guz kredowy rzeka Wieprz zwęża się tu do 100–300 m, a na jej stromych zboczach, dochodzących do 25 m wysokości, miejscami odsłaniają się skały kredowe. Nasłonecznione, porośnięte roślinnością kserotermiczną skarpy doliny porozcinane są dodatkowo dolinkami bocznymi, co czyni krajobraz jeszcze bardziej interesującym i malowniczym. Rzeka Wieprz stanowi prawdziwe wyzwanie dla miłośników kajakarstwa.

The multicultural tradition of the town, as well as the famous fairs for which Łęczna was known for centuries, became an inspiration for organising celebrations such as: The Łęczna Fair and the Festival of Street Musicians. During these events, demonstrations of dying trades and handicrafts, presentations from partner cities in Ukraine and Hungary and folklore of small towns take place.

For many years on the last weekend in July, the best street bands from the whole country descend on Łęczna. The Festival of Street Musicians is not only a selection of the winners of the best creators of street music, but above all it is a big celebration of familiar music from the old courtyards and streets of our town. The atmosphere of the town and the beauty of the Łęczna landscapes also create inspiration for artists. Every year in Łęczna international outdoor painting exhibits are organised during which artists from all over the world visit the interesting corners of the Łęczna province and create works inspired by their stay on the Łęczna lands.

Nadwieprzański Landscape Park

This includes the picturesque meandering river Wieprz with numerous cutoffs and accompanying low and temporary peat bogs. The northern part of the NLP, i.e. the Łęczna turn of the Wieprz, is acknowledged as one of the most beautiful landscape areas of the Lublin region. Breaking through the chalky Łęczna protuberance, the Wieprz narrows here to 100–300 m and on its steep slopes reaches 25 m in height, in places overshadowed by chalky cliffs. The sunny, overgrown with vegetation exothermic slopes of the valley are further cleaved by sloped valleys which make the landscape even more interesting and picturesque. The Wieprz River is a real challenge for all kayaking enthusiasts.

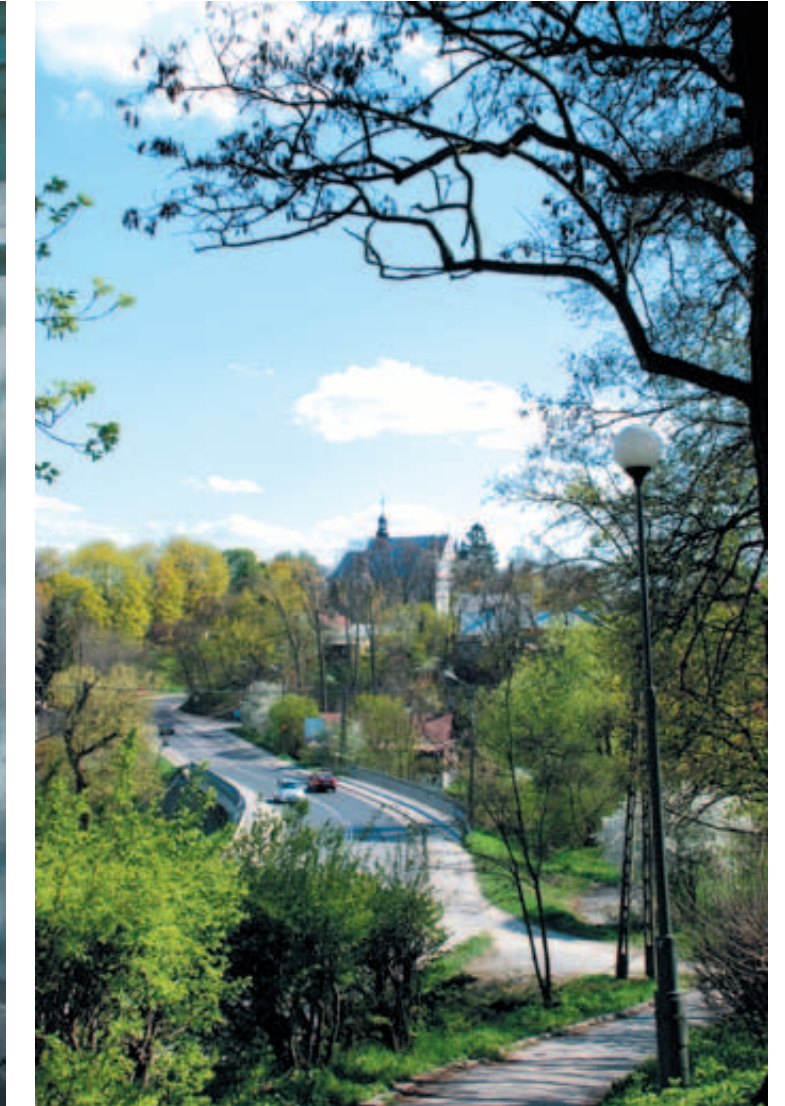
■
Łęczyński przełom Wieprza
– spływ kajakowy, fot. RT
Łęczna breakthrough of the
Wieprz – kayak trip

Furta boczna do kościoła, fot. EM
Side gate to the church
Łęczna, ul. Lubelska, fot. EM
Łęczna, ul. Lubelska

Kościół p.w. św. Marii Magdaleny
w Łęcznej, fot. EM
Church of St. Mary Magdalene
in Łęczna

■ Organistówka z XIX w., fot. EM
Organist's residence from the
19th century
Ratusz z XIX w., fot. MKW
Town hall from the 19th century

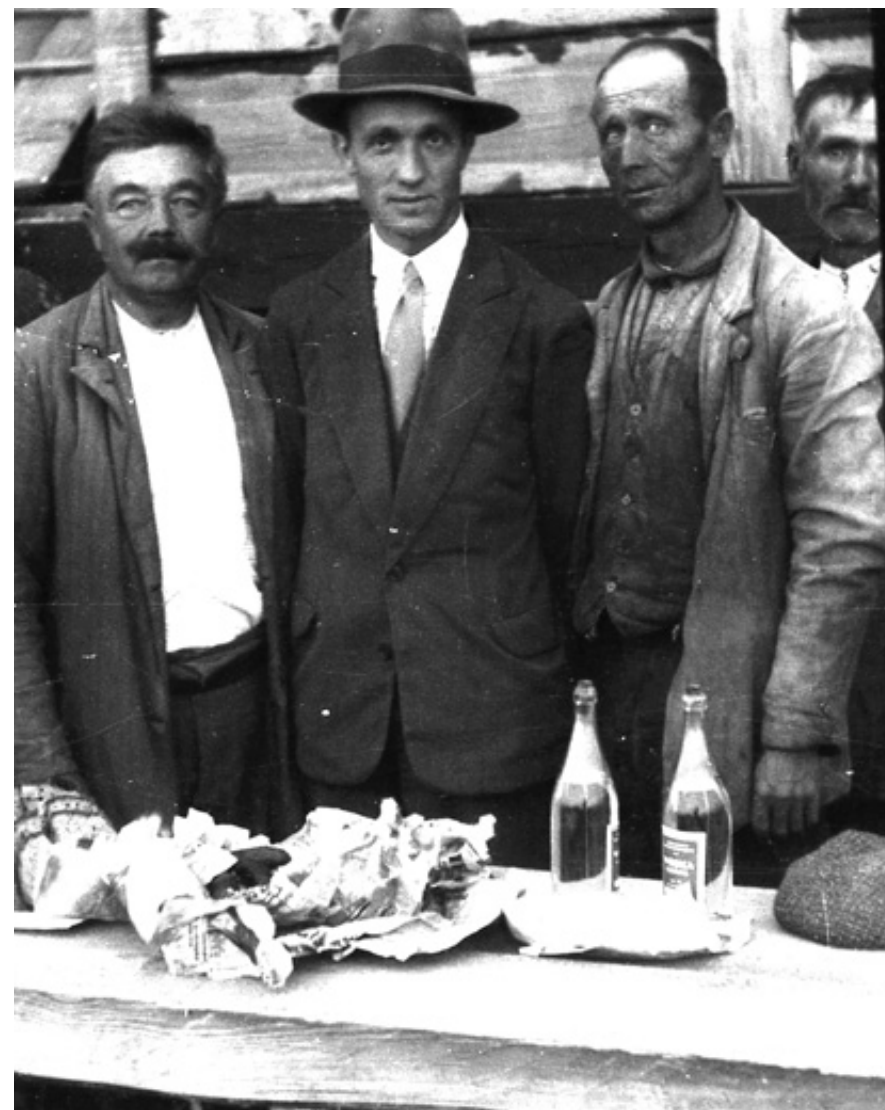
■ Mansjonaria z XVII w., fot. MKW
Curate's house from the
17th century

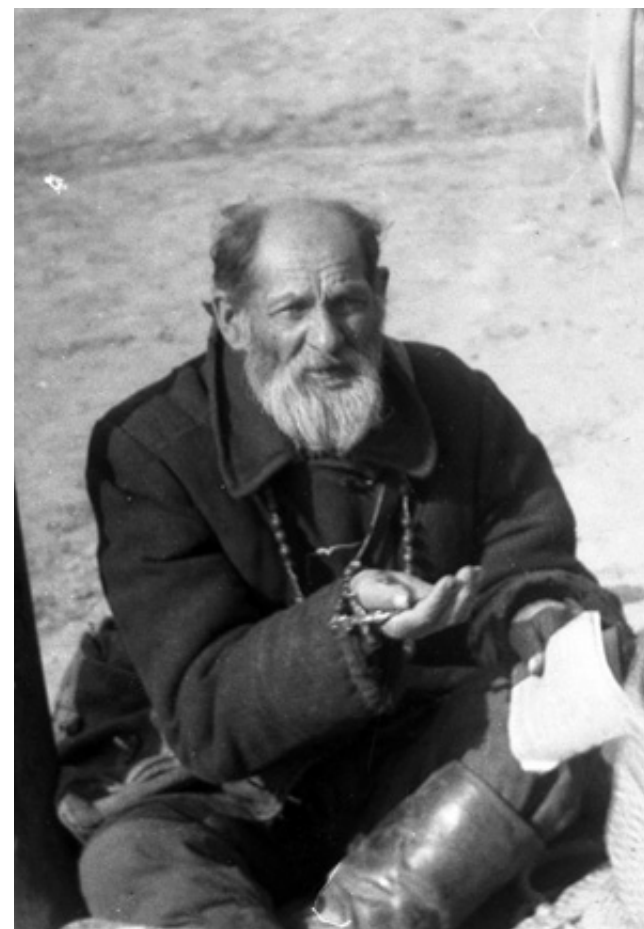
■ Synagoga w Łęcznej, obecnie Muzeum Regionalne, fot. RK
 Synagogue in Łęczna, currently the Regional Museum
 Macewa przy synagodze w Łęcznej, fot. MKW
 Matzeva by the synagogue in Łęczna
 Łęczna, ul. Pańska, lata 30. XX w., fot. WZ
 Łęczna, ul. Pańska, 1930s

■ Jarmark Łęczniński 2010, fot. PB
 Łęczna Fair 2010

■ Jarmark w Łęcznej, lata 30. XX w., fot. WZ
Łęczna Fair, 1930s

■ Jarmark w Łęcznej, lata 30. XX w., fot. WZ
Łęczna Fair, 1930s

■
Międzynarodowy Plener Malarski 2010, fot. EM
International Outdoor Painting Exhibit 2010

■
Nadwięprzański Park Krajobrazowy o zmierzchu, fot. EM
Nadwięprzański Landscape Park at dusk

■ Kopalnia węgla kamiennego w Bogdance, fot. RK
Hard coal mine in Bogdanka

■ Koncert orkiestry górniczej, fot. PB
Miners' orchestra concert

Jarmark Łęczyński 2010, fot. PB
Łęczna Fair 2010

Noc Świętojańska 2010, fot. PB
St. John's Night 2010

ZAKRZÓW

Wieś Zakrzów położona jest na południowym brzegu rzeki Wieprz, w odległości 5 kilometrów od Łęcznej. Pierwsze wzmianki o Zakrzowie pochodzą z 1409 r. Wieś wówczas była własnością Jana Kuropatwy, łowczego, sędziego lubelskiego, a następnie kasztelana zawichojskiego. W XVII w. właścicielem Zakrzowa był Zbigniew Suchodolski. Wieś ta wchodziła w skład dóbr Krzesimów, które w XIX w. były własnością rodziny Stamirowskich i Felicjana Trembeckiego. W pierwszych latach XIX w. była to duża wieś i folwark, w którym stał tzw. młyn amerykański. W 1827 r. liczyła 143 mieszkańców i 28 domów. W 1846 r. właścicielem wsi i dóbr był Felicjan Trembecki. Po powstaniu styczniowym, na mocy ukazu carskiego, chłopcy zostali uwłaszczeni i otrzymali na własność 419 mórg gruntów pańskiej ziemi. Obecnie Zakrzów wchodzi w skład gminy Łęczna, liczy 174 mieszkańców i zajmuje powierzchnię ponad 374 ha. Malownicza sceneria Nadwieprzańskiego Parku Krajobrazowego tworzy wspaniałe tło dla organizowanej tu od kilku lat Nocy Świętojańskiej – święta ognia, wody, słońca i księżyca, urodzaju, płodności, radości i miłości. Podczas imprezy odbywają się degustacje potraw słowiańskich oraz widowiska plenerowe nawiązujące do staropolskich tradycji związanych z obchodzeniem Nocy Kupały. Wielokulturowość miasta Łęczna i dziewicza sceneria zakrzowskich krajobrazów stała się inspiracją do organizacji Festiwalu Ginących Kultur, na którym zaprezentowano kulturę żydowską i rromską.

The village of Zakrzów is situated on the south bank of the river Wieprz at a distance of 5 kilometres from Łęczna. The first mentions of Zakrzów come from 1409. At that time the village was the property of Jan Kuropatwa, game-keeper, Lublin judge and later the castellan of Zawichost. In the 17th century, the owner of Zakrzów was Zbigniew Suchodolski. This village became the property of the Krzesimow demesne, which in the 19th century was the property of the Stamirowski family and Felicjan Trembecki. In the early years of the 19th century, it was a large village and grange at which a so-called American mill was built. In 1827, there were 143 residents and 28 houses. In 1846, the owner of the village and demesne was Felicjan Trembecki. After the January Uprising, on the decree of the Tsar, the peasants were emancipated and received 419 morgs of their lord's land as their property. Currently Zakrzów is part of the Łęczna district and has 174 residents and an area of 374 ha. The picturesque scenery of the Nadwieprzański Landscape Park creates an excellent background for the St. John's nights which are organised here each year – a celebration of fire, water, the sun and moon, abundant crops, fertility, joy and love. During the celebration, tastings of Slavic cuisine and outdoor performances take place recalling the old Polish traditions connected with celebrating Midsummer. The multiculturalness of the town of Łęczna and the wildness of the scenery of Zakrzów became the inspiration for organising the Festival of Disappearing Cultures at which Jewish and Roma cultures are presented.

Nadwieprzański Park Krajobrazowy, fot. EM
Nadwieprzański Landscape Park

Zachód słońca w Nadwieprzańskim
Parku Krajobrazowym, fot. RK
Sunset over Nadwieprzański Landscape Park

Nadwieprzańskie łąki, fot. EM
Meadows of the Wieprz region

■ Nadwieprzańskie pejzaże, fot. EM
Landscape of the Wieprz region

Fauna i flora
Nadwieprzańskiego
Parku Krajobrazowego, fot. EM
Flora and fauna
of the Nadwieprzański
Landscape Park

Jesienne krajobrazy, fot. EM
Autumn landscape

■
Nad Wieprzem, fot. DS
On the Wieprz
Sowa uszata (*Asio otus*), fot. EM
Long-eared owl (*Asio otus*)

■
Malownicza dolina Wieprza, fot. EM
The picturesque Wieprz valley

■
Noc Świętojańska w Zakrzowie, fot. PB
St. John's Night in Zakrów

■
Obrzędy Nocy Świętojańskiej, fot. PB
St. John's Night wreaths

■ Festiwal Ginących Kultur 2010, fot. PB
Festival of Disappearing Cultures 2010

■ Chleb ludwiński, fot. EW
Ludwin bread

LUDWIN

Chleb, będący podstawowym pożywieniem w każdej kulturze, jest synonimem dobrobytu i gościnności. W wielu społeczeństwach witanie chlebem lub łamanie się nim jest symbolem przymierza z tymi, którzy nas odwiedzają. Smak i zapach chleba z Ludwina nie ma sobie równego, przenosi nas do prząsnego świata naszych przodków. Dawniej pieczony był przez gospodynie w domowych piecach chlebowych, z mąki z własnego gospodarstwa. W latach 60. tradycję wypieku chleba ludwińskiego według starej receptury przejęła Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Ludwinie. Jest to tradycyjny chleb pszenno-żytni oraz żytni przygotowany na naturalnym zakwasie o charakterystycznym smaku i zapachu. Ze względu na to, że Ludwin usytuowany jest na trasie wiodącej na Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie, wielu turystów podążających w stronę jezior, zatrzymuje się przy miejscowej piekarni, aby dokonać jego zakupu. Chleb ludwiński został wpisany na listę produktów tradycyjnych, wielokrotnie nagradzany był w konkursach o charakterze regionalnym i krajowym. Liczne sukcesy odnosi również Wytwórnia Makaronu Domowego „Pol-Mak” z Ludwina. Dużym uznaniem cieszą się także lokalne wyroby masarskie. Nic więc dziwnego, że w Ludwinie od wielu lat, tuż przed Wielkim Postem, w Tłusty Czwartek organizowane są biesiady, podczas których odbywają się degustacje tradycyjnych przysmaków.

W miejscowości warto zobaczyć zabytkowy budynek Urzędu Gminy wzniesiony w 1890 r., dworek z 1884 r. i spichlerz z 1888 r., które niegdyś należały do dóbr łęczyńskich.

Bread, as the basic food element in every culture, is a synonym of prosperity and hospitality. In many societies, greeting with bread or breaking it is a symbol of alliance with those who visit. The taste and smell of bread from Ludwin has no equal, it brings us back to the unleavened world of our ancestors. In the past it was baked by the lady of the house in domestic bread ovens with flour from one's own farm. In the 60s, the tradition of baking Ludwin bread according to the old recipe was taken up by the District Cooperative "Peasants' Mutual Aid" in Ludwin. This is traditional wheat-rye and rye bread prepared in natural starter with a characteristic taste and aroma. Given that Ludwin is located on the road leading to the Łęczyńsko-Włodawskie Lake District, many tourists heading towards the lakes stop at local bakeries to do their shopping. Ludwin bread was entered on the list of traditional products and has many times won in contests on a regional and national level. Numerous successes have also been achieved by the pasta manufacturer Pol-Mak from Ludwin. Local butchers' products have also had great recognition. Thus it's no surprise that for many years just before Lent on Fat Thursday feasts are organised in Ludwin during which tastings of traditional dishes are organised.

In the town it is worth seeing the historical District Office building, built in 1890, the manor from 1884 and the granary from 1888 which once belonged to the demesne of Łęczna.

Biesiada Staropolska 2010, fot. MKW
Old-Polish Feast 2010

■
 Młodzież z gminy Ludwin
 chętnie podtrzymuje lokalne
 tradycje, fot. MKW
 Youth from the Ludwin
 region happily keep up local
 traditions

■
 Biesiada Staropolska 2010,
 fot. MKW
 Old-Polish Feast 2010

■
Prezentacja regionalnych
przysmaków podczas
Biesiady Staropolskiej,
fot. MK
Presentation of regional
delicacies during the
Old-Polish Feast

■
Tradycyjny chleb z Ludwina, fot. RK
Traditional bread from Ludwin
Staropolskie nalewki, fot. MKW
Old-Polish liqueurs

Degustacja potraw regionalnych, fot. MKW
Tasting of regional dishes

Pokazy tańca ludowego – młodzież ze Szkoły Podstawowej w Zezulinie, fot. MKW
Demonstration of folk dances – youth from the Primary School in Zezulin

■ Pokazy tańców staropolskich – Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”, fot. MKW
Demonstration of old-Polish dances – Song and Dance Ensemble “Jawor”

■
Wnętrze cerkwi w Dratowie, fot. ŁP
Interior of the Orthodox church in Dratów

DRATÓW

Stojąca na uboczu, pośród lipowego starodrzewia śnieżnobiała cerkiew w Dratowie to doskonałe miejsce do kontemplacji i wyciszenia. Świątynia pod wezwaniem św. Mikołaja, została wzniesiona wg projektu Wiktora Iwanowicza Syczugowa. Stanowi ona jeden z nielicznych przykładów budownictwa sakralnego w woj. lubelskim w tzw. „stylu rosyjskim”. Budowla na planie krzyża greckiego posiada rozczłonkowaną bryłę architektoniczną oraz bogatą ornamentykę. Do cerkwi prowadzą pozostałości zabytkowej alei, na początku której znajduje się dom duchowieństwa z XIX w (popówka) oraz obelisk postawiony ku czci odzyskania Niepodległości i członków Polskiej Organizacji Wojskowej, poległych w manifestacji przeciwko władzy zaborczej w 1918 roku. Choć wyznawców prawosławia obecnie w Dratowie jest niewielu, cerkiew nadal wykorzystywana jest do celów kultu religijnego, a tradycje kultury prawosławnej pielęgnowane są pośród tutejszych mieszkańców.

Parafia prawosławna w Dratowie powstała w XIV w. Zachowane dokumenty świadczą o istnieniu cerkwi obrządku wschodniosłowiańskiego w 1490 r. i nowo wybudowanej w 1720 r. Do 1874 r. była to świątynia unicka, potem prawosławna. Pożar z 1888 r. pochłonął całe wyposażenie cerkwi z ikonostasem, obrazami, księgami metrykalnymi. Nowa, istniejąca do dziś cerkiew została zbudowana w latach 1889–1890 dla ok. tysiąca wiernych z Dratowa, Ludwina, Kaniwoli, Łęcznej, Krasnego i Witaniowa. W 1915 r. większość z nich została zmuszona do ewakuacji (bieżeństwa) w głąb Rosji. Wierni, którzy nie wyjechali pozostawali pod opieką mnichów z Jabłecznej. Reaktywowanie parafii nastąpiło w 1918 r. i wchodziła ona w skład Prawosławnej Diecezji Warszawsko-Chełmskiej. Cerkiew została zamknięta w 1947 r. po burzliwych wydarzeniach z okresu okupacji. Od 1959 r. opiekę duszpasterską sprawują księża z parafii Przemienienia Pańskiego w Lublinie. Liturgia sprawowana jest co dwa tygodnie. Cerkiew można zwiedzać przed i po nabożeństwie. Święto parafialne ma miejsce w niedzielę po 22 maja.

Mistyczna atmosfera świątyni stała się inspiracją do zorganizowania w Dratowie Festiwalu Pieśni Prawosławnych. Tchnące na co dzień ciszą i spokojem wnętrza wypełniły płynące ku niebu słowa modlitwy w wykonaniu prawosławnych chórów.

Off the beaten track, among old growth linden forests, the snow white Orthodox church in Dratów is an excellent place for contemplation and calm. The church of St. Nicholas was built according to the design of Wiktor Iwanowicz Syczugow. It is one of the few examples of religious architecture in the Lublin region in the so-called Russian style. The building in the design of a Greek cross has a segmented architectural form and rich ornamentation. The remains of historical lanes lead to the church, at the beginning of which is the clergy's house from the 19th century and an obelisk in honour of the recovery of independence and the members of the Polish Military Organisation killed in a demonstration against the annexing government in 1918. Although there are currently very few Orthodox believers in Dratów, the church is still used for religious purposes and the traditions of the Orthodox culture are nurtured by the local residents.

The Orthodox parish in Dratów was established in the 14th century. Preserved documents testify to the existence of an eastern-Slavonic church in 1490 and a newly built one in 1720. Until 1874, it was a Uniate church and later Orthodox. A fire in 1888 destroyed all fittings of the church including the iconostasis, paintings and registral books. A new church, which exists to this day, was built in 1889–1890 for the approx. thousand believers in Dratów, Ludwin, Kaniwola, Łęczna, Krasny and Witanow. In 1915, the majority of them were forced to evacuate (seek refuge) in the interior of Russia. The believers who did not leave remained under the care of monks from Jabłeczna. The reactivation of the parish occurred in 1918 and it entered into the Orthodox Diocese of Warsaw-Chełm. The church was closed in 1947 after the turbulent events of the period of occupation. Since 1959, pastoral care has been provided by priests from the parish of the Transfiguration in Lublin. Liturgy is held every two weeks. The church can be visited before and after services. The parish holiday takes place on the Sunday after May 22nd.

The mystical atmosphere of the church was the inspiration for organising the Dratów Festival of Orthodox Songs. The interiors, breathing with peace and quiet, are filled with the words of prayer flowing to the heavens from Orthodox choirs.

Nieopodal cerkwi w Dratowie znajdują się dwa cmentarze, przypominające o burzliwych dziejach tych terenów. Na cmentarzu katolicko-prawosławnym znajdują się m.in. groby proboszcza tutejszej parafii o. Stefana Maleszy i jego córki Olgi zamordowanych 15 sierpnia 1942 r. przez hitlerowców. Jest to również miejsce ostatniego spoczynku Andrzeja Łuczeńczyka – młodo zmarłego literata z Ludwina, zwanego „Gwiazdym Księciem” pisarzy polskich. W roku 1915 podczas I wojny światowej przez Dratów przebiegała linia frontu prusko-austriacko-rosyjskiego. Przy świątyni przez krótki czas znajdował się szpital polowy. Zmarłych i poległych żołnierzy chowano za cerkwią, czego pozostałością jest cmentarz wojenny, położony przy samej świątyni od strony wschodniej.

Near the church in Dratów there are two cemeteries bringing to mind the turbulent history of these lands. At the Catholic-Orthodox cemetery, you can find the graves of the parish priest father Stefan Malesza and his daughter Olga, murdered by Nazis on August 15th, 1942. It is also the final resting place of Andrzej Łuczeńczyk – the writer from Ludwin known by Polish writers as the “Star Prince” who died young. In 1915, during WWI, the line of the Prussian-Austrian-Russian front passed through Dratów. A field hospital was briefly located at the church. Fallen soldiers were kept at the church, the remains of this are the military cemetery situated on the eastern side of the church itself.

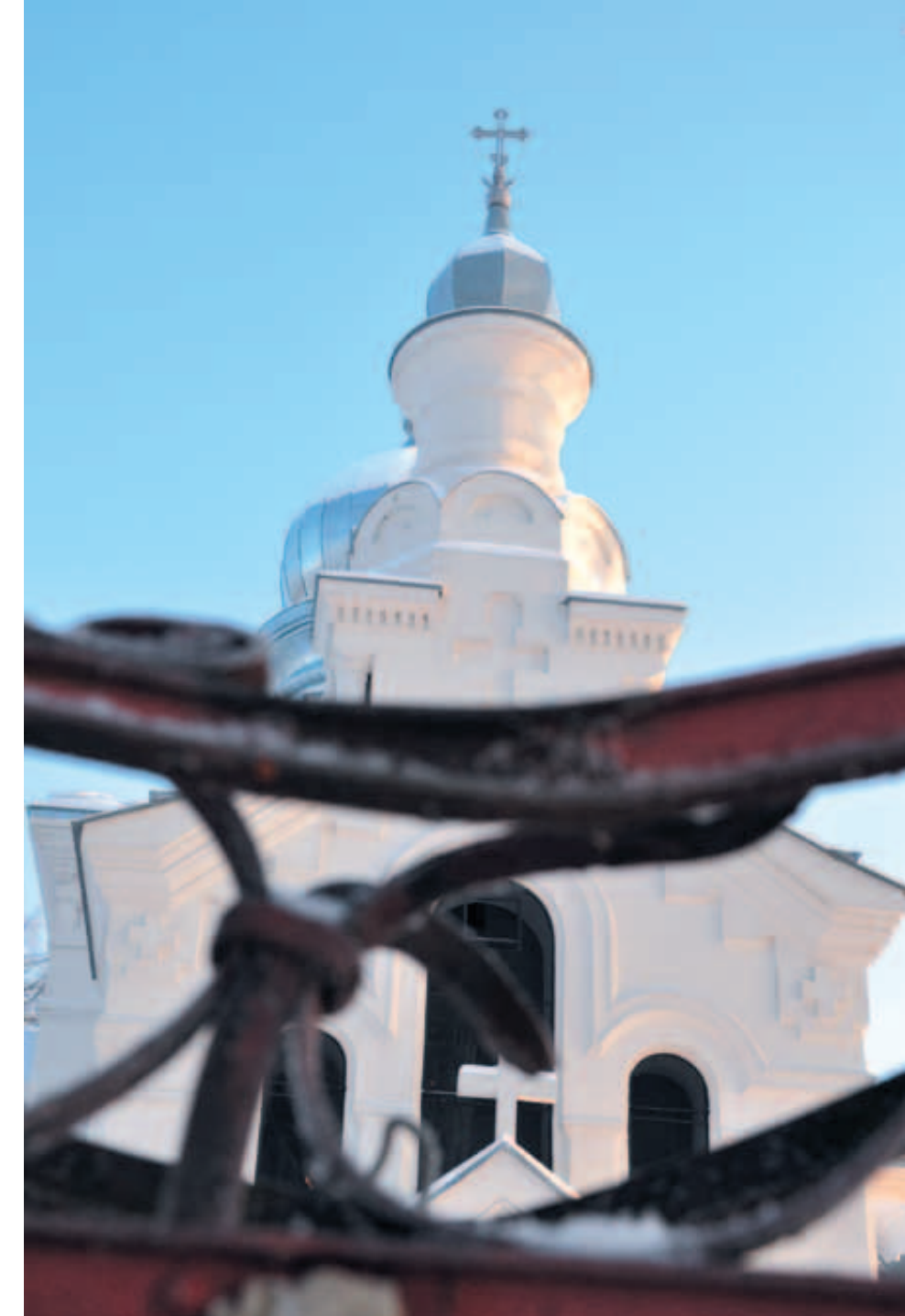
Krzyż przydrożny w Dratowie, fot. EM
Roadside cross in Dratów

Ikona, wyk. Monika Wilk, fot. ŁP
Icon, by Monika Wilk
Kopuła cerkwi w Dratowie, fot. MKW
Dome of the Orthodox church
in Dratów

■
Cerkiew p.w. św. Mikołaja w Dratowie, fot. BC
Orthodox church of St. Nicholas in Dratów

Ikonostas, fot. MKW
Iconostasis

Brama wjazdowa
i wejście do świątyni,
fot. MKW
Entry gate and entrance
to the chapel

Krzyż prawosławny przy cerkwi,
fot. MKW
Orthodox cross by the church
Aleja lipowa przy cerkwi, fot. MKW
Linden-lined path by the church

Cerkiew zimą, fot. MKW
The church in winter

■ Pomnik ku czci odzyskania Niepodległości i członków Polskiej Organizacji Wojskowej, fot. MKW

■ Memorial to members of the recovery of independence and Polish Military Organisation

■ Stare nagrobki na cmentarzu parafialnym w Dratowie, fot. BC

■ Old gravestones in the parish cemetery in Dratów

■ Festiwal Pieśni Prawosławnych w Dratowie – męski zespół wokalny KAIROS, fot. ŁP

■ Orthodox Song Festival in Dratów – KAIROS men's vocal ensemble

■
Spowite mro-
kiem wnętrze
cerkwi sprzyja
skupieniu
i modlitwie,
fot. ŁP
The interior of
the church,
cloaked
in shadows,
favours
concentration
and prayer

■
Cerkiew
w Dratowie
 nadal
 wykorzystywana
 jest dla celów
 religijnych,
 fot. ŁP
The Orthodox
 church
 in Dratów is still
 used for
 religious
 purposes

Świece ofiarne, fot. ŁP
Votive candles

■
Liturgia w cerkwi, fot. ŁP
Liturgy in the Orthodox church

■ Festiwal Pieśni Prawosławnych – widowisko obrzędowe, fot. ŁP
Orthodox Song Festival – presentation of rituals

■ Św. Mikołaj – patron świątyni, fot. MKW
St. Nicholas – patron of the chapel

■ Wnętrze cerkwi w Dratowie, fot. RK
Interior of the Orthodox church in Dratów

■ Festiwal Pieśni Prawosławnych – prawosławne zaślubiny, fot. ŁP
Orthodox Song Festival – Orthodox nuptials

■ Jezioro Uściwierz – największe jezioro
Pojezierza Łęczyńsko – Włódawskiego, fot. RK
Uściwierz Lake – the largest lake in the
Łęczyńsko-Włódawskie Lake District

PIASECZNO

Jezioro Piaseczno to najgłębsze z 68 jezior Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego (ok. 39 m). Widokiem lazuruwej, przejrzystej wody, nieprzebraną głębią oraz złocistymi plażami jest w stanie oczarować każdego turystę. Połyskująca wśród niewielkich, rozproszonych płatów lasu jeziora i tajemnicze, zasnuwane mgłami torfowiska są najbardziej charakterystycznymi elementami krajobrazu urozmaiconego gdzieś niedaleko łagodnymi wzgórzami morenowymi i kredowymi pagórkami Równiny Łęczyńsko-Włodawskiej. Skupisko kilkunastu malowniczych jezior w okolicach Łęcznej tworzy Park Krajobrazowy „Pojezierze Łęczyńskie”. Wśród nich znajdują się zarówno zbiorniki o wysokich walorach rekreacyjnych (Piaseczno, Rogóźno, Łukcze, Krasne, Zagłębcze), jak i trudno dostępne, stanowiące ostoję wielu chronionych gatunków roślin i zwierząt (Brzeziczno, Ciesacin, Bikcze, Uściwierz). Bogactwo zbiorników wodnych sprawia, iż świetne warunki do odpoczynku znajdują tu przede wszystkim amatorzy kąpieli i sportów wodnych oraz wędkarze. Po całodziennych atrakcjach można zregenerować siły podziwiając urokliwe zachody słońca lub wziąć udział w jednej z letnich imprez plenerowych.

„Wielobarwny wypoczynek” na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim

Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie amatorom czynnego wypoczynku prezentuje wyjątkowo ciekawą i różnorodną ofertę. Nad jeziorami oprócz sezonowych ośrodków wypoczynkowych i wypożyczalni sprzętu wodnego funkcjonują bazy: wędkarska, żeglarska i nurkowa. Gospodarstwo aero-turystyczne w Nadrybiu Ukazowym posiada trawiasty pas startowy dla awionetek, śmigłowców, motolotni i parolotni. Miłośnicy jazdy konnej znajdują tu kluby jeździeckie oraz gospodarstwa agroturystyczne oferujące przejażdżki konne i zajęcia hipoterapii. Dużym zainteresowaniem cieszy się również paintball – najmodniejsza w ostatnim czasie gra strategiczna o charakterze militarnym. Spragnionym kontaktu z naturą szczególnie polecany wizytę w położonym nieopodal Poleskim Parku Narodowym, gdzie dla turystów przygotowano ekspozycje muzealne, ornitologiczny schron obserwacyjny, wieże widokowe, szlak konny, ścieżki przyrodnicze, ścieżkę rowerową. Obszar ten jest uznawany za miniaturę europejskiej tundry i lasotundry. Fauna i flora parku kryje liczne osobliwości, można tu spotkać żółwia błotnego, osiem gatunków roślin mięsożernych, dostojnego żurawia oraz wiele innych gatunków charakterystycznych dla środowisk wodno-torfowiskowych. Wędrowka kładkami wśród bagien i lasów z pewnością dostarczy niezapomnianych wrażeń. Fanów turystyki rowerowej zainteresuje wojewódzka trasa Lublin – Wola Uhruska oraz sieć lokalnych tras „Daleko od szosy”.

Piaseczno Lake is the deepest of the 68 Łęczyńsko-Włodawskie Lake District lakes (approx. 39 m). With a view of the azure, clear water, with its countless depths and golden beaches it can charm any tourist. The lakes glistening among the scattered patches of the forests and the mysterious bogs, enveloped in fog, are the most characteristic elements of the diverse landscape of the gentle moraine and chalk hills of the Łęczyńsko-Włodawskie Plains. A collection of several picturesque lakes near Łęczna make up the Łęczna Lake District Landscape Park. These also include reservoirs with great recreational value (Piaseczno, Rogóźno, Łukcze, Krasne, Zagłębcze), as well as difficult to access ones which are refuges for many protected species of plants and animals (Brzeziczno, Ciesacin, Bikcze, Uściwierz). The richness of the water reservoirs ensures that great conditions for leisure can be found here by amateurs of swimming and water sports as well as anglers. After a full day of attractions, you can re-gather your strength while watching an enchanting sunset or take part in one of the summer outdoor celebrations.

“Multicoloured leisure” in the Łęczyńsko-Włodawskie Lake District.

The Łęczyńsko-Włodawskie Lake Districts presents an exceptionally interesting and diverse offer to amateurs of active leisure. Besides seasonal leisure centres and water sports equipment rentals, bases for fishing, sailing and diving operate on the lakes. The aero-tourism company in Nadrybie Ukazowe has a grassy runway for light airplanes, helicopters, powered hang gliders and paragliders. Lovers of horseback riding can find a riding club here as well as an agro tourism farm offering horseback rides and hippotherapy sessions. Paintball also enjoys great interest – the most fashionable lately being strategic games of a military nature. For those yearning for contact with nature, we specifically recommend visiting the nearby Polesie National Park where museum exhibits, ornithological observational shelters, viewing towers, horse trails, nature paths and bicycle paths have been prepared for tourists. This area is considered a miniature of European tundra and wooded tundra. The flora and fauna of the park contain many curiosities, here you can encounter pond turtles, eight types of carnivorous plant, the dignified crane and many other species characteristic to water-bog environments. Wandering the boardwalks among the swamps and forests will definitely provide unforgettable impressions. Fans of bicycle tourism are enticed by the regional Lublin – Wola Uhruska trail and the local trail “Far from the highway”.

Jezioro Uściwierz, fot. RK
Uściwierz Lake

Jezioro Rogóźno, fot. RK
Rogóźno Lake

■ Zachód słońca nad jez. Łukcze, fot. MB
Sunset over Łukcze Lake

■ Jezioro Ciesacin, fot. ST
Ciesacin Lake

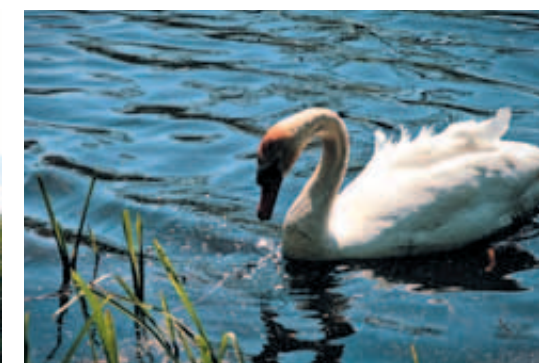
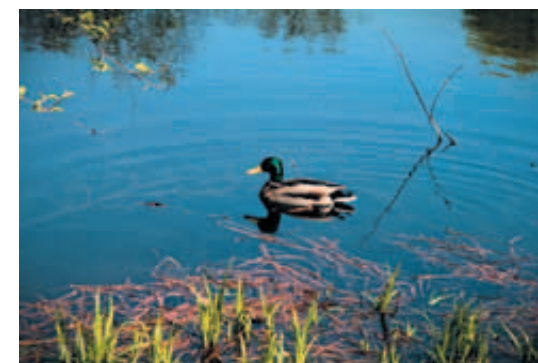
■ Park Krajobrazowy
„Pojezierze Łęczyńskie”, fot. RK
Łęczna Lake District
Landscape Park

■ Przejażdżki konne na Pojezierzu Łęczyńsko - Włodawskim, fot. MS
Horseback riding in the Łęczyńsko-Włodawskie Lake District

■ Jezioro Piaseczno.
Raj dla amatorów sportów wodnych, fot. RK
Piaseczno Lake. Paradise for amateur water sports enthusiasts
Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie.
Doskonale miejsce do obserwacji ornitologicznych: kaczki krzyżówki (*Anas platyrhynchos*) i łabędź niemy (*Cygnus olor*), fot. ST
Łęczyńsko-Włodawskie Lake District. A perfect place for bird watching: mallard ducks (*Anas platyrhynchos*), and mute swans (*Cygnus olor*)

■ Jezioro Krzcień,
 fot. EM
 Krzcień Lake
 Jezioro Rogóžno,
 fot. EM
 Rogóžno Lake

■ Nauka nurkowania
 nad jez. Piaseczno, fot. BC
 Diving lessons on Piaseczno Lake
 Baza żeglarska nad jez. Piaseczno,
 fot. RK
 Sailing base on Piaseczno Lake
 Paralotnie na lądowisku
 w Nadrybiu, fot. KS
 Paragliding on the landing strip
 in Nadrybie

■
Wędkarze nad jez. Piaseczno,
fot. ST
Fishing on Piaseczno Lake

■
Molo przy bazie wędkarskiej
nad jez. Rogóźno, fot. MK
Pier by the fishing base
on Rogóźno Lake

■ Zimowy krajobraz Równiny Łęczyńsko-Włodawskiej, fot. MKW
Winter landscape of the Łęczyńsko - Włodawskie plains

■ Rekonstrukcja bitwy cycowskiej 2010, fot. RK
Reenactment of the battle of Cyców, 2010

CYCÓW

Kolejnym przystankiem jest Cyców – miejsce o szczególnej randze w historii naszego kraju. Bój pod Cycowem, choć prowadzony z dala od miejsc gdzie decydowały się losy wojny polsko-bolszewickiej, przeszedł do historii oręża polskiego jako efektowne i błyskotliwe zwycięstwo kawalerii polskiej nad przeważającymi siłami wroga. Na Lublin została skierowana brygada bojowa generała Dotola z Grupy Mozyrskiej (przeważająca dwukrotnie siły polskie). 16 sierpnia zaplanowano rozgromić piechotę polską i rozpocząć przerwany marsz na Lublin. Po ciężkich walkach 15 i 16 sierpnia w okolicach Garbatówki, Świerszczowa, Cycowa, Wólki Cycowskiej, Głębokiego siły bolszewickie zostały odparte. Decydującą rolę w tych zmaganiach miała szarża 3 i 7 pułku ułanów oraz taktyczne umiejętności mjr Zygmunta Piaseckiego. Grupa Dotola została zdezorganizowana i nie odegrała już żadnej roli w nadchodzących wydarzeniach. Jak powiedział Marszałek Piłsudski – 16 sierpnia był dniem, który zawrócił losy wojny w kierunku zwycięstwa nad wrogiem. Bohaterowie wojny polsko-bolszewickiej zostali pochowani na cycowskim cmentarzu wojennym. W centrum Cycowa znajduje się pomnik, zbudowany na kształt przydrożnej kapliczki, zwieńczony krzyżem, a na nim napis: „Chwała bohaterom wojny polsko-bolszewickiej poległym w zwycięskiej bitwie na polach gminy Cyców 15–16 sierpnia 1920 r.". Miejscowość Cyców, z datą 16 sierpnia 1920 znalazła się na płycie Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie.

Historia starego, nieczynnego dziś kościoła w Cycowie jest typowa dla wielu świątyń wschodniej Polski, gdzie na mocy unii brzeskiej z 1596 r. część wyznawców prawosławia uznała papieża za głowę Kościoła i przyjęła dogmaty katolickie, zachowując bizantyjski ryt liturgiczny. Początkowo była to cerkiew unicka p.w. św. Michała Archanioła, zbudowana w latach 1860–1870 w stylu bizantyjskim. Od 1875 r. po kasacie unii-cerkiew prawosławna, a od 1918 r. kościół rzymskokatolicki p.w. Opieki św. Józefa. Podobną historię ma świątynia drewniana w położonym nieopodal Świerszczowie, której budowę zakończono w 1795 r.

The next stop is Cyców – a place with a particular status in the history of our country. The Battle of Cyców, although taking place far from the place where the fates of the Polish-Bolshevik war were decided, entered the history of the Polish army as an effective and quick victory of the Polish cavalry over the dominant powers of the enemy. The combat brigade of general Dotol of the Mozyrska Group was directed from Lublin (with two times the Polish power). On August 16th it was planned to rout the Polish infantry and begin an abortive march on Lublin. After heavy fighting on the 15th and 16th of August near Garbatówka, Świerszczow, Cyców, Wólka Cycowska, and Głęboki the Bolshevik powers were fought off. Rank 3 and 7 cavalry regiments and the tactical ability of maj. Zygmunt Piasecki played a deciding role in these fights. Dotol's group was disorganised and played no more role in the coming events. As Marshal Piłsudski said – August 16th was a day which turned the fate of the war in the direction of victory over the enemy. The heroes of the Polish-Bolshevik war were buried at the Cyców military cemetery. In the centre of Cyców there is a statue built in the shape of a roadside shrine, crowned with a cross with the inscription: "Praise to the heroes of the Polish-Bolshevik war fallen in the victorious battle on the fields of the Cyców district August 15–16, 1920". The town of Cyców with the date of August 16th, 1920 is on the plaque of the Tomb of the Unknown Soldier in Warsaw.

The history of the old, no longer functioning church in Cyców is typical for many churches of eastern Poland where, at the power of the Union of Brest of 1596, a portion of the Orthodox believers acknowledged the pope as the head of the Church and accepted the Catholic dogma, maintaining the Byzantine liturgical rites. Initially it was a Uniate church of St. Michael the Archangel, built in 1860–1870 in the Byzantine style. Since 1875 after the dissolution of the Uniate Orthodox church, and from 1918 the Roman Catholic church of St. Joseph. A similar history is held by the wooden church near Świerszczow, which was completed in 1795.

Szkolna Izba Tradycji 7 Pułku Ułanów Lubelskich

Od 2005 r. w Zespole Szkół im. 7 PUL w Cycowie istnieje Szkolna Izba Tradycji 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Zgromadzone zbiory udostępniane są zwiedzającym w dwóch salach. W sali wystawowej prezentowana jest historia bitwy pod Cycowem w 1920 r. oraz dzieje 7 Pułku Ułanów – plansze tematyczne poświęcone barwom i tradycji, dokumenty i zdjęcia pułku, jego żołnierzy i kadry oficerskiej oraz eksponaty, na które składają się odznaczenia, medale, elementy wyposażenia i uzbrojenia polskiego kawalerzysty. Wśród nich najcenniejsze to kompletne i oryginalne mundury ułańskie – płk. Aleksandra Bielaka oraz rtm. Aleksandra Onoszko. W sali wykładowej znajdują się plansze tematyczne i fotografie dokumentujące współpracę szkoły z 7 Dywizjonem Ułanów Lubelskich z Tomaszowa Mazowieckiego.

Schoolroom of the Tradition of the 7th Cavalry Regiment of Lublin

Since 2005, the School complex of the CRL in Cyców houses the Schoolroom of the Tradition of the 7th Cavalry Regiment of Lublin. The collections are accessible to visitors in two rooms. In the exhibition hall, the history of the battle of Cyców in 1920 is presented along with the history of the 7th Cavalry Regiment – thematic boards dedicated to the colours and traditions, documents and pictures of the regiment, its soldiers and personnel officers as well as exhibits consisting of decorations, medals, elements of equipment and weaponry of Polish cavalrymen. Amongst these, the most significant is the complete and original cavalry uniform of col. Aleksander Bielak and cavalry captain Aleksander Onoszko. In the lecture hall there are thematic boards and photographs documenting the cooperation of the school with the 7th Division of Lublin Cavalry of Tomaszow Mazowiecki.

■
Ekspozycja w Izbie Tradycji
w Cycowie, fot. PE
Exposition in the Traditional Room
in Cyców
Cmentarz wojenny z lat 1915–1920
w Cycowie, fot. PE
Military cemetery from 1915–1920
in Cyców

Poleskie krajobrazy
w okolicach Cycowa, fot. RK
Polesian landscapes
around Cyców

■ Poleskie krajobrazy
w okolicach Cycowa, fot. RK
Polesian landscapes
around Cyców

■ Jezioro Głębokie, fot. PE
Głębokie Lakew

■ Rezerwat wodno-torfowiskowy „Jezioro Świerszczów”, fot. TC
Water-peat bog reservoir Świerszczów Lake (“Cricket Lake”)

■
Grzybienie białe
(*Nymphaea alba*) nad jez.
Świerszczów, fot. TC
White water lilies
(*Nymphaea alba*)
on Świerszczów Lake

Jesień na Polesiu, fot. MKW
Autumn in Polesie

■ Drewniany kościół p.w. św. Bazylego w Świerszczowie, fot. RK
Wooden church of St. Basil in Świerszczów
Kościół p.w. św. Józefa w Cycówie, fot. BC
Church of St. Joseph in Cyców

■ Rekonstrukcja bitwy cycowskiej 2010, fot. RK
Reenactment of the battle of Cyców, 2010

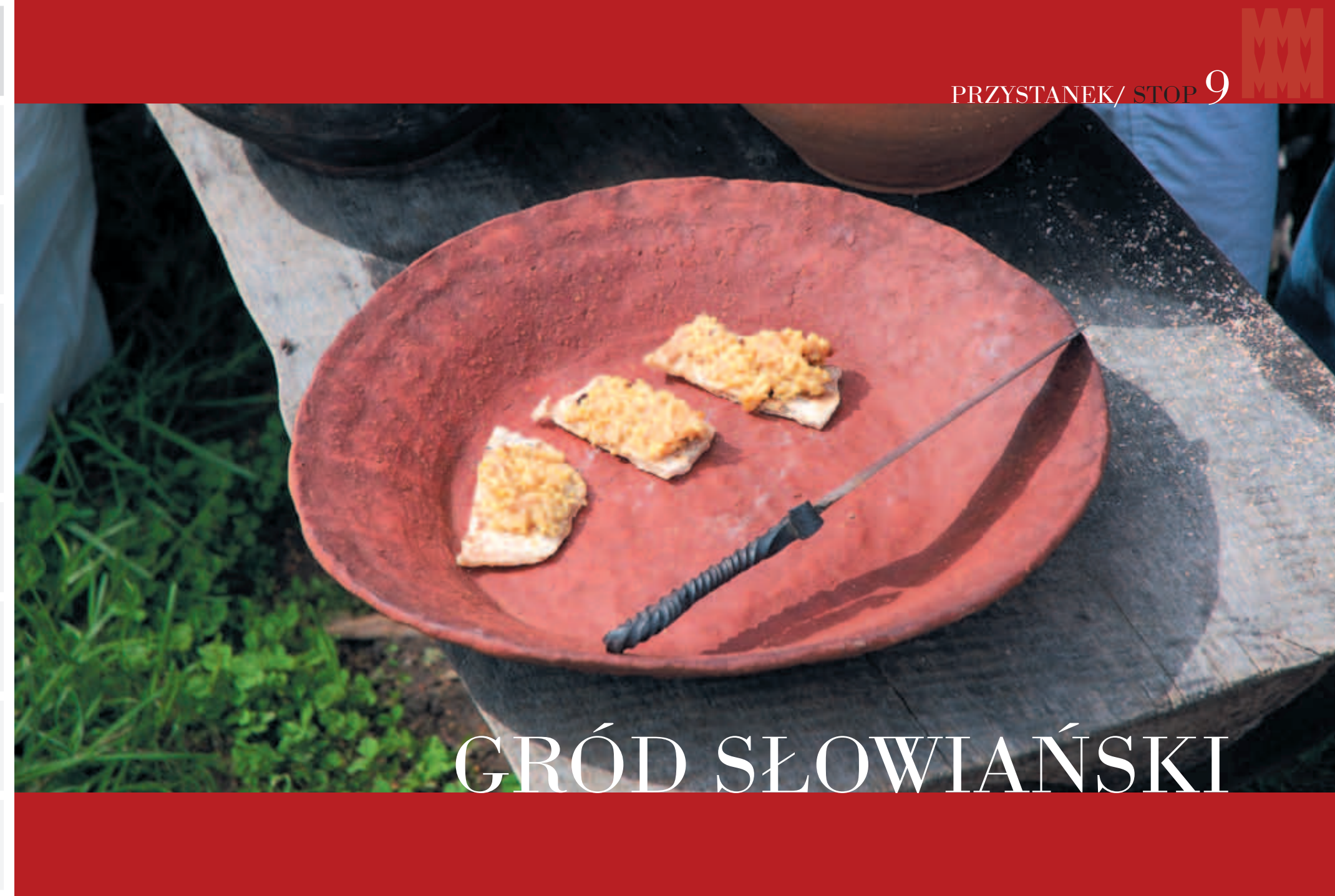
Rekonstrukcja bitwy cycowskiej 2010, fot. RK
Reenactment of the battle of Cyców, 2010

■
Rekonstrukcja
bitwy
cycowskiej
2010, fot. RK
Reenactment
of the battle
of Cyców, 2010

■
Ekologiczne
prysmaki
kuchni
słowiańskiej,
fot. PB
Ecological
delicacies of
Slavonic
cooking

GRÓD SŁOWIAŃSKI

Wąskie i strome skarpy doliny środkowego Wieprza oraz niewielkie wzniesienia wśród niedostępnych niegdyś bagien Obniżenia Dorohuckiego stanowiły dogodne miejsce do zakładania rozproszonych osad już w okresie neolitu i wczesnego średniowiecza. Grodziska pochodzące z tego okresu znajdowały się w m.in. w Jaszczowie, Klarowie, cmentarzyska w okolicy Łęcznej i Ciechanek, kurhany - w Klarowie i Łańcuchowie. Istnieją przekazy, że w Łańcuchowie i Nowogrodzie istniały piastowskie grody obronne, a w Łęcznej i Łańcuchowie średniowieczne zamki. Rekonstrukcję naturalnych rozmiarów wczesnośredniowiecznego grodziska, które znajdowało się w pobliskim Klarowie można obejrzeć w Wólce Bieleckiej. „Gród Słowiański” posiada wszystkie charakterystyczne elementy dla tego rodzaju obiektu obronnego o umocnieniach ziemno-drewnianych. Całość założenia daje możliwość bardzo widowiskowej i bliskiej prawdzie historycznej prezentacji życia grodowego, a także sztuki i kultury Słowian. Załoga grodu cyklicznie organizuje interesujące „Spotkania z Żywą Historią”, które stanowią wyjątkową atrakcję nie tylko dla dzieci i młodzieży. Goście mają możliwość przeniesienia się w odległe czasy, uczestniczenia w pokazach dawnych rzemiosł, starosłowiańskich tańcach i obrzędach, pokazach walki i uzbrojenia. Wizyta w „Grodzie Słowiańskim” to również możliwość degustacji potraw kuchni słowiańskiej i wikingów. Ciekawa oferta turystyczna „Grodu Słowiańskiego” wielokrotnie nagradzana była w konkursach organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego.

Między Wieprzem a Bugiem.

Ekologiczna ścieżka edukacyjno-turystyczna

„Gród Słowiański” to początek ścieżki edukacyjno-turystycznej, prezentującej niezwykle walory Polesia. W Wólce Cycowskiej możemy odwiedzić gospodarstwo malarki ludowej, w którym znajduje się również stajnia Lansada. Dalej ścieżka wiedzie do gospodarstwa ekologicznego w Zabrodziu oraz zagrody i Karczmy Poleskiej w Kolaczach. Na zakończenie, w Bukowie Małej zobaczymy oryginalne mongolskie jurty i pokazy koni huculskich.

Narrow and steep slopes of the valley of the central Wieprz and the small hills among the sometimes inaccessible swamps of the Dorohucki Lowlands made for a convenient place to establish scattered settlements in the Neolithic and early medieval periods. Settlements from this time were found in such places as Jaszczow, Klarow, a burial ground near Łęczna and Ciechanki, burial mounds in Klarow and Łańcuchow. Accounts exist that Piast defensive settlements existed in Łańcuchow and Nowogrod and medieval castles in Łęczna and Łańcuchow. Reconstruction of the natural dimensions of the early medieval burial grounds found near Klarow can be seen at Wólka Bielecka. “Gród Słowiański” (Slavonic Fort) has all the characteristic elements for its type of defensive structure with earth-wooden reinforcements. The whole settlement provides a very impressive presentation of village life that is close to historical truth as well as to Slavic art and culture. The staff of the fort organise ongoing interesting “Meetings with Living History” which are an exceptional attraction for young and old alike. Guests are able to be taken back to faraway times, participate in demonstrations of ancient handicrafts, old Slavonic dances and ceremonies, demonstrations of battles and weaponry. A visit to Slavonic Fort is also a chance to taste Slavonic and Viking dishes. The Slavonic Fort’s interesting tourist attraction has been awarded many times in contests organised by the Marshal’s Office of the Lublin Province.

Between the Wieprz and the Bug.

Ecological educational-tourist trail

The Slavonic Fort is the beginning of an educational-tourist trail presenting the unique riches of Polesie. In Wólka Cycowska, we can visit the home of a folk artist in which we can also find a gambade stable. The trail continues to the ecological farm at Zabrodzie and the Polesian farmsteads and inns at Kolacze. Finally, in Bukowa Mała we can see original Mongolian yurts and Hutsul horse demonstrations.

Chata – muzeum na podgrodziu, fot. MKW
Cottage – village museum

■ Załoga „Grodu Słowiańskiego”,
fot. ŁB
Garrison of the Slavonic Fort

■ Pokazy i degustacja kuchni
słowiańskiej, fot. RK
Demonstration and tasting
of Slavonic cuisine

■ Pokazy i degustacja kuchni
słowiańskiej, fot. RK
Demonstration and tasting
of Slavonic cuisine

■ Tańce i obrzędy słowiańskie, fot. MKW
Slavonic dances and wreaths

■
Prezentacje tradycyjnych
rzemioł, fot. RK
Presentation of traditional
handicrafts

■
Inscenizacja plenerowa
– atak na gród, fot. BC
Outdoor production
– attack on the fort

LRO
Lubelska Regionalna Organizacja Turystyczna

WYRÓŻNIENIE
w konkursie
NAJLEPSZY PRODUKT TURYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO '2010

**Szlak turystyczny
MAGIA MIEJSC**
Organizator
Powiat Łęczyński

Przez Lubelską Regionalną
Organizację Turystyczną
Piotr Francuszek
Piotr Francuszek

dziennik
RADIO LUBLIN
TVP LUBLIN

lubelskie
Smakuj życie!

■ Szlak turystyczny Magia miejsc zdobył wyróżnienie oraz nagrodę internautów w konkursie na „Najlepszy produkt turystyczny Województwa Lubelskiego 2010”
The Magic Places tourist trail achieved distinction as well as the prize in the competition „Best Tourist Product of the Lublin Province, 2010” from internet voters

■
Rowerzyści, fot. ŁP
Bicyclists

■ Informacja turystyczna/ Tourist information

Punkt Informacji Turystycznej w Łęcznej
al. Jana Pawła II 95A, 21-010 Łęczna
tel. 81/ 752 64 21
www.turystyka-pojezierze.pl

■ Gospodarstwa agroturystyczne/ Agro-tourism farms

• Gospodarstwo agroturystyczne „Marynka”
Anna i Krzysztof Rutkowski
Wólka Cycowska 71, 21-070 Cyców
tel. 82/ 560 74 48, 509 348 295
www.marynka.pl

• Gospodarstwo agroturystyczne „Cyganówka”
Wólka Cycowska 9, 21-070 Cyców
tel. 505 074 701, 510 772 003
e-mail: joannacygan@vp.pl

• Gospodarstwo agroturystyczne „Przy gościńcu”
Anna Czarnecka
Grądy, 21-075 Ludwin
tel. 81/ 757 01 92, 697 944 980
e-mail: anna.czarnecka1@wp.pl

• Gospodarstwo agroturystyczne
Wiesława Kiejnich
Kobyłki, 21-075 Ludwin
tel. 81/ 757 05 56

• Gospodarstwo agroturystyczne „Nad Błutkiem”
Joanna Wójcik
Radzic Stary, 21-075 Ludwin
tel. 81/ 757 01 98, 607 948 469
e-mail: a-stawowczyk@wp.pl

• Gospodarstwo Agroturystyczne „Leśny Domek”
Maria Bochniarz
Ludwin 88, 21-075 Ludwin
tel. 81/ 757 02 50, 607 659 200
e-mail: mm-bochniarz@wp.pl

• Gospodarstwo agroturystyczne „U Marcina”
Ludwin 94 D, 21-075 Ludwin
tel. 691 053 390

• Gospodarstwo agroturystyczne – Ewelina Głowacz
Dratów 1 A, 21-075 Ludwin
tel. 602 228 774

• Gospodarstwo agroturystyczne – Piotr Waszkiewicz
Dratów 49, 21-075 Ludwin
tel. 81/ 757 04 42

• Gospodarstwo agroturystyczne „U Niewiadomskich”
Beata i Krzysztof Niewiadomscy
Jaszczów 295, 21-010 Milejów
tel. 81/ 757 27 77, 604 590 264

• Gospodarstwo agroturystyczne – Ewa Guz
Łaćuchów 19A, 21-020 Milejów
tel. 81/ 723 31 30, 600 763 594
e-mail: ewa_guz@wp.pl

• „Agroturystyka pod Świerkami”
Anna i Tomasz Radko
Nadrybie Wieś 61, 21-013 Puchaczów
tel. 81/ 757 5953
www.agroturystykanadrybie.republika.pl

• Gospodarstwo Aero-turystyczne
Anna Schellenberg
Nadrybie Ukazowe 54, 21-013 Puchaczów
tel. 81/ 757 91 41, 511 300 170
www.airfieldnadrybie.com

• Gospodarstwo agroturystyczne – Elwira Krępacka
Kaniwola 33, 21-075 Ludwin
tel. 81/ 757 90 39, 696 913 684

• Gospodarstwo agroturystyczne „Lipowe zacisze”
Anna Iwanicka
Nadrybie Dwór 57, 21-013 Puchaczów
tel. 81/ 757 50 21, 785 572 170
e-mail: anna.bravo@onet.eu

• Gospodarstwo agroturystyczne „Pod Jabłonką”
Antoni Bojakowski
Nadrybie Dwór 49, 21-013 Puchaczów
tel. 81/ 757 51 04, 81/ 757 51 90

• Gospodarstwo agroturystyczne „U Anusi”
Anna Mazurkiewicz
Stara Wieś 17, 21-013 Puchaczów,
tel. 81 757 50 66
e-mail: tomek.mazurkiewicz@gmail.com

• Gospodarstwo Agroturystyczne „Anielska Chata”
Anna Kloc
Zaróbka 19, 21-070 Cyców
tel. 602 372 642
www.anielskachata.pl

■ Ośrodki Wypoczynkowe/ Leisure Centres

• Ośrodek Sportów Wędkarskich/ jez. Rogóźno
Rogóźno 21-075 Ludwin
tel. 81/ 757 04 48, 602 576 402
www.pzw.org.pl/j.rogozno

• Resort Piaseczno/ jez. Piaseczno
Rozpłucie Pierwsze 1D, 21-075 Ludwin
tel. 81/ 476 16 70, 503 015 091
www.resortpiaseczno.pl

• Ośrodek Wypoczynkowy „RACZEK”/ jez. Łukcze
Rogóźno, 21-114 Ludwin
tel.81/ 757 00 35, 500 113 657
www.rubikon.lublin.pl

• Ośrodek Wypoczynkowy/ jez. Zagłębocze
21-075 Ludwin
tel.81/ 723 75 99, 81/ 744 15 05
www.zaglebocze.pl

• Ośrodek Wypoczynkowy
Zakład Usług Pomocniczych LUBZEL S.A./ jez. Łukcze
Rogóźno, 21-075 Ludwin
tel.81/ 757 03 17, 603 394 505

■ Hotele, usługi noclegowe/ Hotels, accommodation services

• Hotel Secession
ul. Stefanii Pawlak 36, 21-010 Łęczna,
tel. 81/ 752 02 60
www.secessionhotel.pl

• Schronisko Młodzieżowe w Zawieprzycach
Zawieprzyce 121, 21-077 Spiczyn
tel. 81/ 757 70 12

• „Łęczyńska Energetyka”
Sp. z o.o. w Bogdance
Bogdanka, 21-013 Puchaczów
tel. 81/ 462 55 53, 81/ 443 11 02
www.lebog.com.pl

■ Muzea/ Museums

• Muzeum Regionalne w Łęcznej
ul. Bożnicza 19, 21-010 Łęczna
tel. 81/ 752 08 69

- Poleski Park Narodowy – Ośrodek Dydaktyczno-Administracyjny
ul. Chełmska 7, 22-234 Urszulín
tel. 82/ 571 30 71
www.ppn.pl
- Poleski Park Narodowy – Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny
Załucze Stare, 22-234 Urszulín
- Izba Tradycji – Zespół Szkół z Oddziałami Integracyjnymi
im. 7 Pułku Ułanów Lubelskich w Cycowie
ul. Chełmska 44, 21-070 Cyców
tel. 82/ 567 70 09
www.zs-cycow.republika.pl
- Gród Słowiański
Wólka Bielecka 7, 21-020 Milejów
tel. 81/ 757 12 61, 608 131 644
www.horodyszczelbn.pl
- Izba Regionalna w Zawieprzycach
Lamus w zespole parkowo-pałacowym w Zawieprzycach
tel. 606 339 307

■ Aktywny wypoczynek/ Active recreation

Spory wodne/ Water sports

- Baza Dydaktyczna i Żeglarska ANTARES/ jez. Piaseczno
tel. 81/ 445 68 55, 445 62 09
- OCTOPUS – Klub Nurkowy Stowarzyszenia Rafowego/ jez. Piaseczno
81/ 526 45 20, www.octopus.vip-net.pl
- BAZA NURKOWA DIVE SERVICE/ jez. Piaseczno
tel. 665 717 048, 506 040 999, www.diveservice.pl
- Centrum Nurkowe MOANA/ jez. Piaseczno
tel. 81/ 524 12 01, 504 148 789
www.moana.lublin.pl

Spory powietrzne/ Air sports

- Gospodarstwo Aero-Turystyczne – Lądowisko Nadrybie
Nadrybie Ukazowe 54, 21-013 Puchaczów
tel. 81/ 757 91 41, 511 300 170
www.airfieldnadrybie.com

Wędkarstwo/ Angling

- Ośrodek Sportów Wędkarskich w Rogóźnie
Rogóźno, 21-075 Ludwin
tel. 81/ 757 04 48
www.pzw.org.pl/j.rogozno/index2.php

Jazdy konne/ Horseback riding

- Leśniczówka nad jez. Piaseczno
tel. 81/ 757 51 05
- Gospodarstwo Agroturystyczne „Cyganówka”
Wólka Cycowska 9, 21-070 Cyców
tel. 505 074 701
- Zespół Szkół Rolniczych w Kijanach,
Kijany 19, 21-077 Spiczyn
tel. 81 757 70 64

Paintball/ Paintball

- TEAM PAINTBALL/ Piaseczno
tel. 504 036 066
www.team-paintball.pl
- NINJA PAINTBALL/ Piaseczno
tel. 501 695 789
www.paintballninja.pl

Spływy kajakowe/ Kayaking

- LUMKS „Pojezierze”
ul. Szkolna 3, 21-010 Łęczna
tel. 502 060 188, 501 070 373
- STERNIK – SPŁYWY KAJAKOWE
Bystrzejowice Pierwsze 7
21-050 Piaski, tel. 512 085 136
www.kajakisternik.pl
- Zespół Szkół Rolniczych w Kijanach
Kijany 19, 21-077 Spiczyn
tel. 81/ 757 70 64

Rowerem po Pojezierzu, fot. MKW
Through the Lake District by bicycle

POWIAT ŁĘCZYŃSKI

